Kansanvallan ja vapauden asiaa ajava suomenkielinen päivälehti Yhdysvalloissa

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Ainoa työväenliikkeen yleisetuja ja edistystä seuraava suomenkielinen päivälehti Amerikassa

Torstaina, Tammik. 21 p. — Thursday, Jan. 21

ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY—LEADING FINNISH DAILY IN THE U. S.—EST. 1905

39:s vuosikerta—Vol, XXXIX— No. 17 — 1943

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta ..... $6.50 Kolme kuukautta ... $2.00
Puoli vuotta ..... $3.50 Kuukausi 75
Suomeen: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.50

Ilmoitukset, lehti- ja kirjatilaukset sekä kaikki liikeasiota ja konttoria koskevat kirjeet ovat lähetettävät osoitteella: Raivaaja, Fitchburg, Mass. Konttorin puhelin 332.
John Suominen, Mgr. Toimituksen 331

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March 2, 1897
Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass

Ilmoitushinnat:—Satunnaiset ilmoitukset 60 senttiä palstatuuma. Seisovista ilmoituksista annetaan tarkempia tietoja kysyttäessä. Palkkakuntain uutisilmoitukset 3 senttiä suna. Perushinta 25 senttiä

Subscription Rates in the United States and Canada:
For 1 year ..... $6.50 For 3 months $2.00
For 6 months ..... $3.50 For 1 month 75c
To Finland: 1 year $10.00, 6 m. $5.50

SAKSAN BONDIT JULISTETTU ARVOTTOMIKSI

Niiden omistajat täällä saavat vähentää ne tuloveroistaan

Washington, tammik. 20 p. — Henkilöille ja laitoksille, joilla on useiden satojen miljoonien dollareiden arvosta Saksan kansainvälisiä obligatioita, vakuutettiin tänään, että liittohallitus pitää niitä arvottomina.

Tämä ei ole huonokaan uutinen, sillä jos hallitus ei olisi tunnustanut niiden arvottomuutta, niiden omistajat eivät olisi voineet vähentää niitä pois tuloveroistaan. Jos niiden omistajat eivät ilmoittaneet niitä tappioikseen v. 1941 tuloja ilmoittaessaan, niin nyt he voivat tehdä sen.

Mrs. Grace Coolidge on mainittu Miss Hammondin seuraajana

Sähkösanoma

Boston — Entisen presidentin leski Mrs. Grace Coolidge lausui tänään Northamptonin kodissaan, että tuntuu "hyvin omituiselta", että hänestä on puhuttu seuranaisen Natalie Hays Hammondin seuraajana Massachusetts Women's Defense joukkojen johtajaksi.

Tuo entinen First Lady lausui, että hänkin on "kuullut jotakin" Miss Hammondin eroittamisesta noiden joukkojen johtajan toimesta, mutta kieltäytyi mainitsemasta ottaisiko hän tuon toimen vastaan.

"Minulle ei ole tehty vielä tar jousta", Mrs. Coolidge lausui. "Tämä on hyvin omituista. Ensiksi he yrittävät naida minut ja nyt he yrittävät käyttää jotakin uutta keinoa."

Sotatyölautakunta jakaa työtään

Washington, tammik. 20 p. — Sotatyölautakunta tänään ilmoitti, että se aikoo jakaa työtään muodostamalla 12 aluelautakuntaa, joille annetaan valta tehdä lopullisia päätöksiä työkiistoissa ja vapaaehtoisissa palkkojen järjestelyissä.

Demokraatit kieltäytyneet vahvistamasta Marcatonion nimitystä

Washington, tammik. 19 p. — Edustajahuoneen demokraatit tänään kieltäytyivät vahvistamasta Amerikan Työväenpuolueen Vito Marantonion nimitystä oikeusvaliokunnan jäseneksi.

CANADASSA VÄHENNETÄÄN VOIANNOKSIA

5 1-3 unssia puolen paunan asemasta viikossa

Ottawa, Ont., tammik. 20 p.—Canadalaisten voiannoksia vähennettiin tänään yhdellä kolmasosalla kuuden viikon ajaksi, joka on alhaisemman tuotannon aikaa.

Puolen paunan viikottaisen annoksen asemasta canadalaiset tulevat saamaan helmikuun loppuun saakka ainoastaan 5⅓ unssia, hintaviraston ilmoituksen mukaan. Virasto antoi ymmärtää, että entinen määrä palautetaan maaliskuussa, jos mahdollista.

20 Amerikan tasavaltaa akselia vastassa

Washington, tammik. 21 p. — Chile on 20:s Amerikan 21 tasavallasta, jotka ovat rikkoneet välinsä akselin kanssa.

Sodassa ovat Yhdysvallat, Meksikko, kaikki Keski-Amerikan vallat, Brasilia, Cuba, Haiti ja Dominikaanien tasavalta.

Välinsä ovat rikkoneet kaikki Pohjois-, Keski- ja Etelä-Amerikan vallat paitsi Argentina.

(Brasilia ei ole julistanut sotaa Japanille.)

Kalastusalusten miehistöt saavat lihaa

Boston, tammik. 21 p. — Kalastusalusten miehistöt tulevat saamaan lihaa ollessaan vaikeassa työssään hankkimassa kalaa amerikalaisten pöydille, ja hallitus tulee katsomaan, että he saavat sitä riittävästi.

Alusten omistajat ovat saaneet viralliselta taholta Washingtonista ilmoituksen, että milloin heillä on vaikeuksia riittävän lihamäärän saannissa tavallisille retkilleen he voivat kääntyä Washingtonissa olevan Kalastusviraston puoleen, joka hintaviraston ja Meat Instituten välityksellä hankkii heille lihaa.

Koiria yhtynyt rannikkovartiastoon

Philadelphia, Pa., tammik. 20 p. — Kaksitoista koiraa tuotiin tänään tänne ja niistä ryhdytään valmentamaan rannikkovartiaston palvelukseen Joseph Widenerin Elkins Park-tilalla.

Nuo saksalaiset paimenkoirat, joiden rahallisen arvon sanotaan olevan $30,000 lahjoitti rannikkovartiastolle sodan ajaksi Paul Tinsman, Scarsdalesta, N. Y., kotoisin oleva rahamies, jolka omistaa tunnetut Ruthland koiratarhat.

Join the VICTORY CLUB To Buy WAR SAVINGS BONDS

I AM SAVING for VICTORY

Rahanne toimii kahdella tavalla
SÄÄSTÖTILILLÄ

Kun talletatte rahanne säästötilille se toimii voiton vuoksi siksi, että tämä pankki sijoittaa suuren osan raholstaan hallituksen bondeihin.

Se myöskin toimii teidän hyväksi — turvallisuutenne ja hyvinvointinne hyväksi. Kun talletatte säännöllisesti säästötilillenne teillä on jatkuvasti kasvava vararahasto verojen ja hätätilan varalta.

Tässä keskinäisessä säästöpankissa on mukava säästää. ALKAKAA JO TÄNÄÄN.

Tallettajiemme sotasäästöbondeja säilytämme maksutta

SERVICE · STRENGTH
WORCESTER NORTH SAVINGS INSTITUTION
290 MAIN STREET • FITCHBURG, MASSACHUSETTS

Brittiläiset nopeasti lähestyvät Tripolia, akselijoukkojen yhä rientäessä pakoon

Etujoukkojen luullaan jo olevan tuon akselikaupungin laiteilla

VIISITOISTA AKSELIN LAIVAA UPOTETTU

Venäläiset jatkavat voimakkaita hyökkäyksiään — Saksalaiset uudelleen pomittaneet Lontoota

Sähkösanoma

Lontoo, tammik. 21 p. — Britannian kahdeksas armeija eteni Tripoliin johtavilla teillä tänään, ja akselivaltojen Afrikan-joukkojen jätteet perääntyivät täyttä vauhtia Tunisiaa kohti, brittiläisten ja amerikalaisten lentokoneiden ahdistaessa niitä lakkaamatta pommeillaan ja kuularuiskuillaan.

Voimakkaat brittiläiset tankki- ja jalkaväkiyksiköt todennäköisesti olivat Tripolin, ainoan Tripolitaniassa jäljelläolevan akselin tukiaseman, näkyvissä — sataman, joka kerran oli merirosvojen tyyssijana ja jonka amerikalaiset mariinit ja sotalaivat puhdistivat.

Tämänpäiväinen keski-idän päämajan tiedonanto kertoi, että Homs, 62 mailia Tripolista, rannikkomaantien varrella, ja Tarhuna, 40 mailia kaakkoon, valloitettiin jolloinkin eilen.

Tarhuna on Nefoussan mäkien keskellä, ollen viimeinen luonnon esteiden vahvistama varuspaikka ennen Tripolia. Siellä saksalaiset ja italialaiset olisivat voineet asettua vastarintaan, mutta nyt näyttää siltä, että kahdeksas armeija valloittaa Tripolin vähin taisteluin tai ilman taistelua.

Voitokas brittiläinen joukko oli läheisessä kosketuksessa perääntyvän vihollisen kanssa, sanottiin tiedonannossa, ja edellä porhaltavat liittolaisten lentokoneet jatkoivat Tripolin ja perään tyvien akselijoukkojen kuljetuskolonnien tulittamista.

Tripolitanista tulleet viestit kertovat hirvittävän hämmingin vallitsevan akselin kuljetusjoukoissa Tripolin länsipuolella, räjähtelevien ja palavien ajokkeiden tukkiessa teitä ja aiheuttaessa sekaannusta saksalaisten ja italialaisten keskuudessa.

Liittolaisten järeät pommittajat antoivat Castel Beniton ilmailuasemalle, 10 mailia etelään Tripolista, sekä itselleen Tripolille uuden ankaran tulituksen tiistai-iltana.

Akselin laivoja tuhottu.

Torpeedolentokoneet hyökkäsivät kahta vihollisen varuslaivaa vastaan Tunisian rannikolla. Toinen räjähti hyökkääjien nähden ja toinen pahoin vioittui.

Muuan brittiläinen lentokone vioitti kolmatta laivaa samalla alueella ja neljäs torpedoitiin eilen Egean-merellä.

Nämä korottivat kahdeksaantoista laivojen luvun, joka liittolaisten meri- ja ilmavoimat, kuristaessaan akselin huoltolinjoja ja varmentaessaan sitä, ettei vihollinen pääse meritse pakenemaan Tripolista, ovat upottaneet taikka vioittaneet Välimeren taistelualueella viime päivien kuluessa. Viisitoista laivaa upposi.

Kolme liittolaisten lentokonetta oli kadoksissa kaikkien näiden hyökkäystoimien jälkeen.

Ranskalaisia joukkoja päässyt yhteen brittiläisten kanssa

Lontoo, tammik. 20 p. — Ekvatoriaali-Afrikasta, laajojen erämaiden takaa tulleet taistelevat ranskalaiset joukot ovat päässeet yhteen Tripolia kohti etenevän Britannian kahdeksannen armeijan kanssa, ilmoitettiin täällä tänä iltana, samalla kun brittiläiset ilmoittivat upottaneensa 14 akselivaltojen laivaa Välimerellä tämän viikon kolmena ensimmäisenä vuorokautena.

Nämä ranskalaiset joukot tulivat Chad-järven alueelta, valloittivat Italian Fezzanin alueen Libyan lounaisosassa, ja nyt "jatkavat etenemistään pohjoiseen päin ja ovat päässeet kosketuksiin Britannian kahdeksannen armeijan kanssa, heidän komentajansa kenraalimajuri LeClercin päämajan tiedonannon mukaan.

Saksalaiset taas pommittaneet Lontoota

(Sähkösanoma)

Lontoo, tammik. 21 p. — Saksalaiset ilmailijat ovat tehneet neljä eri hyökkäystä Lontoota vastaan, viime vuorokaudella, mutta ainoastaan yksi, eilen puolenpäivän aikaan tapahtunut, jolloin kuusi lentokonetta onnistui tunkeutumaan Lontoon alueelle, teki vakavaa tuhoa rikkoen koulun ja haudaten sen raunioihin enemmän kuin sata lasta ja kolme opettajaa.

Pelastustyöläiset yhä tänään kaivelivat raunioita etsien ruumiita. Tähän mennessä tiedetään, että 48 on kuollut, 50 haavoittunut ja 20 oli kadoksissa.

Saksalaiset ilmahävittäjät palasivat Kaakkois-Englannin alueelle, mutta brittiläiset olivat varuillaan ja yksi saksalainen taistelukone nopeasti ammuttiin alas kaakkoisrannikolla.

Venäläiset jatkavat etenemistään

Sähkösanoma

Moskova, tammik. 21 p. — Punaisen armeijan kärkijoukkojen kerrottiin tunkeutuvan järeiden tykkien kantomatkan päähän Voroshilovgradista, suuresta Donetsin teollisuuskeskuksesta, ja toiset voimakkaat kolonnat etenivät kahdelta suunnalta 60 mailin päähän Harkovasta, joka on natsiasemien päävarustus Ukrainassa.

Kenraalieversti Nikolai F. Vatutinin armeijat etenivät yhteen tulevia rautateitä myöten Voroshilovgradia kohti, missä on joitakin Venäjän suurimmista terästehtaista koko Donetsin seudulla.

Yksi joukko lähestyi Voroshilovgradia koillisesta päin, eden Mitjakinskajan pikku kylän taakse, vähemmän kuin 25 mailia tuon terästehtaan laidalta. Toinen oli melkein yhtä lähellä samoten suoraan länteen Tshebotovkasta johtavaa rautatietä pitkin, joka on 32 mailia lounaa seen Millerovosta.

Suurin osa rautatiestä Tshebotovkasta pohjoiseen päin Valuikiin saakka, jossa kenraalieversti Filip Golikovin joukot ryunistävät Harkovaa kohti, puhdistettiin siellä täällä olevista, vastarintaa tekevistä natsijoukoista.

Golikovin offensiivi Harkovaa vastaan veti vertoja nopeudessa Vatutinin hyökkäykselle, rintamalta tulleiden uutisten mukaan.

Golikov näytti suorittavan jonkinlaista pihtiliikettä, joka puristaa Harkovaa puolustavia ulkojoukkoja tuon kaupungin lounais- ja länsipuolilla kapeammalle alueelle.

Eräs Urazovasta haarautunut joukko eteni Kupjanskia kohti, mikä on strateginen rautatiekeskus 60 mailia kaakkoon Harkovasta. Toinen armeijaryhmä eteni luoteeseen päin Bjelokurakinasta, sekin nähtävästi pitäen päämääränään Kupjanskia.

Golikovin armeijan pohjoisen siiven kerrottiin olevan vähemmän kuin 100 mailia pohjoiskoilliseen Harkovasta. Etelämpänä Vatutinin joukkojen lounainen siipi oli 50 mailin päässä Rostovista, edeten Manijtshin kanavan pohjoista rantaa pitkin ja lounaaseen, Salskia kohti.

Tämänpäiväisen tiedonannon mukaan hurjassa taistelussa Proletarskajasta, 20 mailia itä-koilliseen Salskista, Stalingrad, Tikhoretskin rautatien varrella, venäläiset hajoittivat kuuluisan saksalaisen valiojoukkorykmentin "Deutschlandin" sekä toisia siellä olleita rykmenttien jätteitä suurilla tykistö-, mörssäri- ja tankkijoukoilla.

Japanilaiset hajaantuvat Papuan alueella Uudessa Guineassa.

(Sähkösanoma)

Kenraali MacArthurin päämaja Australiassa, tammik. 21 p. — Japanilaiset vastarinnan keskukset Sanananan alueella Papuan piirissä Uudessa Guineassa nopeasti hajaantuvat amerikalaisten ja australiaalisten kovista iskuista, kenraali Douglas MacArthurin tiedonannon mukaan.

Paljon öljyä menetetty junarikossa

Yhdeksän vaunua suistunut radalta Marylandissa.

Hancock, Md., tammik. 20 p. — Tuhansia gallonia polttoöljyä ja gasoliinia, joka oli matkalla itärannikolle, paloi tänään, kun kuusi öljy- ja kolme gasoliinivaunua suistui Western Maryland rautatieltä, noin mailin länteen tästä kaupungista.

Kuvanäyttelijätär joutunut vankilaan

Los Angeles, Cal., tammik. 20 p.— Sensijaan, että hän joutuisi olemaan kuusi kuukautta kaupungin vankilassa, kuvanäyttelijätär Frances Farmer saa olla parantolassa lepäämässä ja saamassa lääkärinhoitoa.

Määräyksen antoi ylemmän oikeuden tuomari Dudley S. Valentine lyhyen järjestelyä koskevan kuulustelun jälkeen.

Tuo vaalea näyttelijätär oli tyyni ja hymyili.

Ottawa, Ont., tammik. 19 p. — Hollannin kruunuprinsessa Juliana täällä tänä iltana synnytti kolmannen tyttären.

Pelastusveneet varustetaan peileillä

Niitä voidaan käyttää heijastimina apua pyytäessä.

Washington, tammik. 20 p. — Kymmenien, torpedoituilta kauppalaivoilta pelastuneiden miesten kokemukset auttavat toisia merimiehiä pelastumaan.

Rannikkovartijain tutkimukset, nuo kokemukset ja poikkeukselliset keinot, joita pelastusveneissä ajelehtivat miehet ovat käyttäneet, on koottu kirjaseen, jonka tarkoituksena on auttaa merimiesten pelastumista jos heidän laivansa upotetaan.

Pala metallia — läkkikannusta otettua — kiinnitettynä pelastusveneen airoon kimalteli auringossa niin kirkkaasti, että pelastuslaivan miehet huomasivat veneen, jota he mahdollisesti muuten eivät olisi huomanneet. Nyt jokainen pelastusvene varustetaan peililaitteella heijastamaan auringonvaloa.

Kolastusvehkeet myös tulevat jokaisen veneen vakiovarusteiksi, koska jotkut merimiehet ovat onnistuneet elättämään itseään kalalla — senjälkeen, kun heidän ruokavaransa ovat loppuneet.

Työväenliitto puhuu suuremmista veroista ja turvamaksuista

Miami, Fla., tammik. 20 p. — American Federation of Labor toimeenpanevan komiteansa kautta kiinnitti huomiota tänään laajempiin yhteiskunnallisiin turvavakuutuksiin jotka maksettaisiin suuremmista veroista, jotka nyt voitaisiin käyttää sodankäynnin rahoittamiseen.

"Työläiset ilolla maksavat nämä verot", sanotaan hyväksytyssä päätöksessä, "koska he tietävät, että ne turvaavat heitä tulevina aikoina."

"Nämä korkeammat verot voidaan ottaa hyiljityn voittoveron tilalle ja niistä heti saatavat varat on käytettävä niiden suurten menojen tilalle, jotka johtuvat sodan voittoon taistelusta."

Presidentti William Green lausui, että hän uskoo työläisten hyväksyvän yhteiskunnallisen turvaveron aina kymmeneen prosenttiin asti palkoista siten järjestettynä, että työläiset maksavat yhden puolen ja työnantajat toisen.

New York, tammik. 20 p. — Kaksitoistavuotiaan koulutytön Martha Puntin ruumis löydettiin tänään eräästä West Siden apartmentista. Tytto oli raiskattu, hänen päänsä oli murskattu masinistin vasaralla ja hänen kurkkunsa oli katkaistu.

Laivasto ilmoittaa mieshukkansa päivittäin

Ensimmäinen sellainen tiedonanto jo julkaistu.

Washington, tammik. 20 p. — Laivasto ilmoitti tänään, että tästälähin tullaan ilmoittamaan laivaston, mariimien ja rannikkovartiaston mieshukka päivittäin sensijaan, että on tähän saakka ilmoitettu aika-ajottain.

Ensimmäisessä päivittäisessä luettelossa tänään mainittiin 14 kaatunutta, 15 haavoittunutta ja 43 kadonnutta.

Onko gasoliinia lisää saatavissa

Uusi hintatsaari arvelee myös öljyä saatavan enemmän

Washington, tammik. 20 p. — Prentis M. Brown otti hintojen kontrolloinnin ja ammostelujen viraston vastaan Leon Hendersonilta tänään ja heti paikalla lausui sellaisia toivomuksia, että gasoliinia saadaan enemmän ensi kesänä ja polttoöljyvarastot tulevat olemaan suuremmat ensi talvena sekä entistä sympaattisemmat säännöstelyt kaikinpuolin.

Tuo uusi OPA:n johtaja ennusti, että hintojen nousu tulee olemaan hidasta ja "hyvin säännösteltyä" ja samalla huomautti, että "en usko voitavan hintoja pitää yhdellä tasolla."

Tuntia myöhemmin, kun hän teki virkavalan, Brown meni sanomalehtimiesten kanssa neuvotteluun esittäen pyynnön, että kansa ymmärtäisi niitä vaikeuksia, joissa nyt eletään.

Brown ei antanut minkäänlaisia lupauksia. Hän sanoi tarvitsevansa pari viikkoa asioihin tutustumista varten, mutta kuitenkin heti antoi ymmärtää, että toiveita on olemassa rajoitusten liestyttämisestä.

Hiilenkaivajain lakko näyttää pian päättyvän

Sähkösanoma

Wilkes-Barre, Pa. — Kovan hiilen kaivajain lakko heikkeni tänään kun kahdeksan lakosta ol lutta kaivantoa uudelleen avattiin ennen presidentti Roosevelt in takaisin-työhön-määräyksen päättymistä ja United Mine Workers-järjestön uhatessa erottaa kaikki lakkolaiset unionista.

Glein Alden Company, maailman suurin kovan hiilen tuottaja, raporteerasi, että sen kaikki kaivannot olivat käynnissä ja vain kolme muuta kaivantoa, joissa on 3,150 hiilenkaivajaa, oli pysähdyksissä.

Akselivallat tehneet sopimuksen

Berliini, tammik. 20 p. — Saksan, Italian ja Japanin edustajat täällä tänään allekirjoittivat taloudellisen sopimuksen, jossa nuo akselimaat sitoutuvat olemaan läheisessä taloudellisessa vuorovaikutuksessa sodan aikana ja "sitten kun voitto on saavutettu." Sopimus tehtiin kymmeneksi vuodeksi.

TUONEN VILJAA — Saksalaisia kaatuneita taistelukentällä Stalingradin lounaispuolella venäläisten murtauduttua saksalaisten linjan läpi.

ILMATIETOJA

Kylmää ja aika tuulista tänä iltana. Lämpö jonkunverran alhaisempi kuin viime yönä.

TOIMITUKSEN OSASTO

TOIMITUS

YRJÖ MAKELA — OSKARI TOKOI — A. E. USENIUS

HENRY PURANEN — L. MOILANEN

Lehteen aiotut kirjotukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet on lähetettävä osotteella Raivaajan toimitus, Box 600, Fitchburg, Mass. Telef. 331

NEW ENGLAND FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS ASSOCIATION — MEMBER

OUR POLICY

"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better"

PÄIVÄNKATSAUS

MUSTAT MARKKINAT

Mustat markkinat ruokakaupan alalla ovat paisuneet niin suuriksi ja mahtaviksi, että uhkaavat tuholla normaalisia jakojärjestelmiä, selittää rautatieläisten äänenkannataja, Labor, viime viikkoisten tapahtumien osoittavan. Me jo viime viikolla kerroimme kuinka joittenkin lihanpakkausliikkeiden edustajat ovat ottaneet käytäntöön kiristystavan, mikä maksaa kauppiaille ja kuluttajille miljoonia dollareita. Saadakseen lihaa vähittäiskauppiaat ovat pakoitettuja maksamaan neljästä kymmeneen prosenttiin yli rajahinnan.

Tällaisen nylkemisen julkeutta kuvaa se, ettei tämä bootleggi liha kulje maanalaisia teitä, vaan normaalisia uomia myöten ja että pakkauslaitokset väärennetyllä kirjanpidollaan salaavat menettelynsä. New Yorkin Herald Tribune lehti lausuu, että kauppiaat, jotka eivät ole alistuneet kiristämiseen, on ajettu liikkeestä pois.

Philadelphia Record lehti, joka tutkimuksen suoritti, väittää, että siellä alueella tuhannen pientä lihan vähittäinmyyjää ja enemmän kuin sata "jobbaria" on ollut pakoitettu lopettamaan liikkeensä.

Tällaisesta asiaintilasta ovat vastuussa yksistään lihanpakkauslaitokset, jotka ovat syrjäyttäneet normaaliset tukkukauppiaat ja jobbarit ja antaneet liikkeen teon gängstereille. Kun tavallinen välikäsi syrjäytettiin lihan vähittäismyyjä jäi varastoja vaille. Laitokset, joista ennen lihaa saivat, olivat tyhjinä ja ne vähittäiskauppiaat, jotka tahtoivat jatkaa liikettä, olivat pakoitettuja kääntymään gängsterien puoleen, jotka kykenivät hankkimaan lihaa vaikka kuinka paljon — tietysti kiskurihinnoilla.

Hinnat ovat kohonneet siinä määrin, että liha on pikkutuloisten saavuttamattomissa. Consumers Unionin toimittama tutkimus New Yorkissa paljasti että köyhempi väestö ei kykene ostamaan enää edes halvempia leikkeleitä.

Tutkimus myös paljasti että vain neljäsosa lihakaupoista noudatti hintahallinnon määräystä asettaa hinnat ostajien nähtäviksi ja vain harvoissa kaupoissa noudatetaan rajahintoja.

Joitakin lajeja lukuunottamatta hinnat olivat sata prosenttia rajahintoja korkeammat. Vähittäiskauppiaat selittivät tutkijoille olevansa pakoitetuja ostamaan mustasta marketista saadakseen lainkaan lihaa ja maksamaan myyjille huomattuja lahjuksia ennen kun tilaus täytetään. Lihanpakkaajain myyjät sivuraketeerauksena harjoittavat voikauppaa. Vähittäiskauppiaat jotka ostavat lihaa, pakoitetaan ottamaan vastaan laadultaan huonoa voita ensiluokan voin hinnalla ja myymään sen tappiolla tai sitten rikkomaan hintakattoa.

Hintahallinnon virkailijain sanotaan ryhtyneen tutkimaan näitä hämmästyttäviä peljastuksia ja lupaavan saattaa rikkojat rangaistukseen. Vähittäiskauppiaat toiselta puolen sanovat gängsterien toimineen avonaisesti viikkoja, eivätkä sano voivansa käsittää miten ne ovat saaneet nauttia lain turvaa varsinkin kun protesteja on sadoittain virrannut hintahallinnolle.

MÄTÄPAISE LIIAN SUURI PUHKAISTAVAKSI

Savu palaneen Cocoanut Groven kekäleistä ei vielä ollut haihtunut kun Massan valtion yleinen syyttäjä Bushnell, joka Cocoanut Groven tutkimuksiakin valvoo, ilmoitti alkaneensa uuden puhdistuksen. Hän sanoo, että Uuden Englannin valtioissa viimeisen kymmenen vuoden aikana lotteripeleillä on huijattu ainakin 90 miljoonaa dollaria. Joitakin kotitarkastuksia pantiin jo toimeen ja muutamia johtajiksi mainittuja vangittiin, mutta tietenkin laskettiin vapaaksi takauksia vastaan. Takaukset olivat toisille kylläkin melkoisen korkeat, mutta helppohan heidän oli takaukset hankkia sillä olihan liike ansainnut kymmeniä miljoonia, kuten sanotaan.

Nyt kuitenkin alkaa jo ilmetä seikkoja, jotka osottavat, että Bushnell'illa on edessä suurempi urakka kuin hän saattoi aavistaa ja että mätäpaise on liian suuri ja nahka liian paksu hänen puhkaistavakseen. Bushnell yritti alkaa mätäpaiseen puhkaisemisen yhdestä kulmasta, mutta nyt hän jo havaitsee, että mätäpaise on paljon laajempi ja paljon paksunahkaisempi ja että se käsittää koko alamaailman, jossa vallitsee järkähtämättömät lait, jotka sitovat ne kaikki yhteen. Numero-lotteri, jota vastaan Bushnell hyökkäyksensä alkoi, on vaan yksi osa siitä kun siihen kuuluu kaikki vedonlyöntiliikkeet, beanopelit, joita on julkisestikin harjoitettu lähes jokaisessa kaupungissa, kuten Maldenissa, Mass., aletut tukimukset jo osottavat. Kysymyksessä ei ole yhdeksänkymmenen miljoonan liike kymmenessä vuodessa vaan vähintään sadan miljoonan liike joka vuosi, ehkäpä tätäkin suurempi. Ja liike ei rajoitu tähän Massan valtioon eikä Uuden Englannin valtioihin, vaan ulottuu yli koko maan ja, kuten tiedot osottavat, se monissa muissa valtioissa on pahempi ja suhteellisesti vieläkin suurempaa hommaa kuin täällä. Kysymyksessä ei siis ole mikään paikallinen raketeeraus ja pahe, vaan maan laajuinen, jonka hyväksi ihmiset tässä maassa uhraavat vähintään kaksi biljoonaa dollaria vuodessa. Tämän liikkeen luonteesta esitetyt tiedot osottavat, että lähes kaikissa tämän valtion kaupungeissa poliisilaitokset ovat liikkeessä mukana ja nauttivat säännöllisiä tuloja liikkeen suojelemisesta. Siitä, miten rohkeaa ja julkistakin tämä homma on, mainitaan, että liikkeen johtajat veroilmoituksissaan ovat merkinneet poistojen joukkoon poliiseille maksetut korvaukset annetusta suojelukseista. Yhtenä liikkeen johtajana ja veronmaksajana mainitaan m. m. tohtori Harry Sagansky, joka vuonna 1941 maksoi tuloveroa, sen jälkeen kun kaikki poistot oli tehty, $60,000, edustaen se hänen osalleen noin puolentoista miljoonan dollarin tuloja.

Selvää on, että näin suurella liikkeellä täytyy olla myöskin yleisön kannatus, sillä ilman sitä se ei olisi niin suureksi paisunut. Ja siitä se kenkä juuri kaikkein pahimmin puristaakin. Tutkimukset osottavat, että enemmät kuin puolet, toisten tietojen mukaan aina 80 prosenttia kansalaisista kannattaa tätä huijausta ostamalla arpoja ja lyömällä vetoja sekä ottamalla osaa beanopeleihin. Liike on niin hyvin kokoonkudottu ja sillä on niin voimakas suojelu poliisiviranomaisten ja varmaan myöskin muiden viranomaisten, joiden tulisi valvoa lakien noudattamista, puolelta ja lisäksi kansan enemmistön kannatus, että sellaisen mätäpaiseen puhkaiseminen vaatii aivan toisenlaisia toimenpiteitä kuin ovat ne mihin yhden valtion yleinen syyttäjä voi ryhtyä ja mitä hän kykenee aikaansaamaan. Nyt jo, vaikka tutkimukset ovat vallan alussa, nähdään miten jyrkkä tie on edessä. Kotitarkastukset, joita alussa pantiin toimeen, eivät oikeastaan johtaneet mihinkään sillä tarkastettavilla oli täysi tieto asioista jo ennen ja kaikki todistusainehisto oli korjattu pois. Ja mihin ikinä Bushnell kääntyykin, hän saa osakseen enemmän epäilystä kuin myötätuntoa.

Tämän nyt julkisuuteen vedetyn mätäpaiseen juuret ovat syvällä meidän yhteiskunnallisessa elämässä taikka paremminkin sanoen ne kuuluvat siihen amerikalaiseen yhteiskuntafilosofiaan, joka tämän kansan on kasvattanut. Schän on ollut uhkapeliä koko elämä. Äkkiä rikastumisen toivo ja usko siihen, on jokaisen amerikalaisen sielussa. Se on myöskin toisia johtanut rikkauksiin joskin toisia on väsynyt tielle, mutta menestyneitä muistetaan ja pidetään esimerkkinä kun epäonnistuneet unohdetaan. Suurin ristiriita on vaan siinä, että meitä on lakien ja yhteiskunnallisten säädösten avulla yritetty pakottaa toisenlaiseen moraaliin ja toisenlaisten yhteiskuntakäsitysten alaiseksi kuin mihin me olemme kasvaneet. Kun uhkapeli ja huijaus jokapäiväisessä elämässä muodostaa menestyksen ehdon on sitä vaikea, melkeinpä mahdotonkin sitten toisella kädellä ja pakkokeinoilla pois kitkeä.

Ollaksemme rehellisiä ja realistisia meidän on tunnustettava, että tässä käänteessä ei ole muuta senkään auttavampaa keinoa kuin ottaa jotteripeli, vedonlyönti ja beanopeli ja muut samanlaiset koko kansakuntaa käsittäväksi paisuneet laitokset yhteiskunnan haltuun. Kun kansalla on äkkiärikastumisen halua ja toiset sen takia tahtovat harjoittaa uhkapeliä ja toiset, jotka myös haluavat rikastua ja myöskin rikastuvat, niitä järjestävät kaikista kielloista huolimatta, niin antaa kansan noudattaa mielihaluaan yhteiskunnan hyväksi ja yhteiskunnan kontrollin alaisena. Ja sittenkään se ei ole niin turmiollista kuin väkijuomien nauttiminen, joka lakien mukaan on sallittua. Niin tehdään monessa maassa, joissa valtion arpajaiset muodostavat valtioiden tuloissa varsin huomattavan osan. Naapurimaassamme Canadassa vedonlyönti hevoskilpailuissa ja muissa kilpailuissa on luvallista, mutta se tapahtuu yhteiskunnan valvonnan alaisena ja yhteiskunnan hyväksi ilman että yksityiset raketeeraajat siitä rikastuvat. Norjalainen tohtori Hambro, joka täällä viime viikolla puhui, sattuvasti sanoikin, että siellä Europassa me kutsumme sellaista hallituksen kontrolloimaa uhkapeliä verotukseksi sitävastoin kuin sitä täällä kutsutaan raketeeraukseksi, koska se on yksityistä hommaa. Uhkapeli on nyt kertakaikkiaan amerikalaisessa luonteessa sillä se on osa amerikalaista elämää. Yhteiskunnan on vaan uskallettava käydä sitä ohjaamaan yhteiskunnan hyväksi ja sitä tietä vähitellen myöskin kasvattamaan ihmisiä näkemään siihen sisältyvät varjopuolet ja vaarat sekä osottamaan, että uhkapeli ei kuulu ihmiskunnan elämisen ehtoihin, vaan on aikaisemman väärän yhteiskuntakäsityksen väärä tulos josta on päästävä eroon. Mutta väkivallalla ja kotitarkastuksilla siitä tuskin päästään, vaan jouduttaan pikemminkin ojasta allikkoon.

◆ JUTUSTELUA ◆

Isolationistien jalokivijuttu

Republikaaniset kongressimiehet uhkaavat järjestää itse tekemiensä syytöksien tutkimuksen, että loordi Beaverbrock, englantilainen laina-vuokravirkailija, on on antanut puolen miljoonan dollarin arvoisen emeraldi kaulaketjun Mrs. Harry Hopkinsille.

Elleivät republikaanit vaadi syytösten tutkimista, demokraattiset kongressimiehet todennäköisesti vaativat sitä osoittaakseen, ettei syytöksessä ole hitustakaan perää. Vihjailun asiasta on aiullepannut michiganilainen republikaaninen kongressimies Clare E. Hoffman, joka nimitti ensimäistä Englantiin menevyttä armeijaamme "itsemurhajoukkueeksi", mikä lähetettiin brittiläisten petollaviksi, joka eräässä toisessa puheessaan nimitti presidentti Rooseveltia Juudakseksi ja jota eräs kongressimiestoverinsa syytti siitä, että antoi käyttää kongressimiehille kuuluvaa vapaata postilähetysoikeuttaan (frank) subversiivisen propgandan lähettämiseen.

Hoffman vihjaili että kysymyksessä oleva kaulakoru annettiin lahjoamistarkoituksessa.

"Voisiko olla", hän kysyi, "että loordi Beaverbrock laski, että kallis jalokivilahja sellaisen miehen vaimolle, joka hallitsee rahapussin nauhoja, avaisi rahapussia hieman enemmän ja nopeammin? Eikö loordi Beaverbrook vain rasvannut rataa, jota myöten Hopkinsin odotetaan laskevan uuden kasan laina-vuokrarahoja?"

Hoffmanin lausunto julkaistiin huomattavalla paikalla Chicagon Tribunessa ja Washingtonin Times-Heraldissa, mutta muut lehdet eivät lainanneet huomiota sille.

Mrs. Hopkins on leimannut jutun kokonaan valheellisiksi lausuen, ettei hänellä ole nyt eikä ole koskaan ollut emeraldeja.

Lontoossa loordi Beaverbrock purevasti kielsi jutun lausuen: "Sehän on kokonaan naurettavaa. Se on tekaistu alusta loppuun asti, mutta saksalaiset varmasti tykkäävät siitä."

Presidentin sihteeri Stephen Early lausui niin Mrs. kuin Mr. Hopkinsinkin tervehtävän iloilla tilaisuutta mennä kongressin komitean eteen osoittaakseen, että Hoffman on keksinyt aivan aiheettomasti tämänkin valheen. Early leimasi sen "pahanilkiseksi juoruksi, jota hallitusta vastustavat yksilöt ja sanomalehdet levittävät."

Philadelphia Record välttää berliniläisten radiotiedottajien alullepanoon juorun yrittäessään ajaa kiilaa Yhdysvaltain ja Britannian välille.

"Muistakaamme," lehti lausuu, "että juuri tällaistahan Göbbels ja hänen isäntänsä tahtoisivat. Kuten Hitler on sanonut, hän aina löytää miehiä mistä maasta tahansa, jotka ovat valmiit tekemään hänen likaista työtänsä."

On baarissa mittaa

Arlingtonissa, Va., on Yhdysvaltain sotaviraston konttorirakennus, jota sanotaan maailman suurimmaksi. Ja tässä maailman suurimmassa konttorirakennuksessa se sitten tietenkin on myöskin se maailman pisin baari eli myymäläpöytä, jonka yli talon asukkaille tarjoillaan virvokkeita. Baari eli myymäpöytä, jonka yli tarjoillaan maitoa, pehmeitä juomia, kahvia ja teetä, on 500 jalkaa pitkä ja sijaitsee se rakennuksen toisella laattialla.

Keskimäärin päivittäin tarjoillaan tämän baarin yli 15,000 annosta kahvia, teetä, maitoa tai muita juomia. Tämä kultenkin on vähempi kuin mitä rakennuksessa on työläisiä sillä siinä työskentelee yhteensä 22,000 konttorityöläistä niin että moni nähtävästi ehtii taikka jää välille rakennuksen 17 mailia pitkiin käytäviin, joita myöten kyllä kuletaan mekaanisilla kulkuneuvoilla niin että ei ole pakkoa kävellä, eikä sitä ehtiskään kävelemällä pisimmiltä matkoilta.

Tämä ei kuitenkaan ole ainoa paikka, jossa konttorityöläisille jotakin tarjoillaan sillä tämän lisäksi on neljä nimenkutsuttua kafeteriaa, joissa tarjoillaan päivittäin 15,000 ruoka-annosta, jo hin myöskin kuuluu juomisia. Paitsi tarjoilijoita, rakennuksessa työskentelee 700 talonmiestä ja puhtaanapitäjänaista, jotka huolehtivat että rakennuksessa on kaikki kunnossa, 288 vartijaa ja 42 sotilaspoliisiakin on pitämässä järjestystä. Nolla 22,000 konttorityöläisellä on 21,600 konttoripöytää, 140,000 tuolia, 65) vesihanaa, 200 rest-ruumaa, eli mukavuuslaitosta ja 1,500 sähkökelloa osottamassa aikaa. Tekellä on parturituvat ja kaunistussapat, vaatteiden puhdistus- ja silityslaitos ja kauppa sekä seisova parkki.

Laitoksen työläisistä 14,000 käyttää katuvaunua, 8,000 kulkee autoilla ja on päivittäin parkattuna 3,000 autoa, mutta laitoksen kahdelle tyhjälle parkkaupaikalle sopii vielä noin 5,000 autoa lisää.

Joi maljan Stalinin menestykseksi

Stalin tässä hiljattain piti bankettin Kremlissä, johon kutsui punaisen armeijan kenraaleita ja muita kommunistipuolueen johtajia. Kun kaikki olivat saapuneet ja istuneet paikoilleen, täyttä Stalin lasinsa votkalla, nousi ylös ja kohotti lasinsa ja sanoi: "Toverit, minä kohotan maljan suurelle Stalinille; Ihmeelliselle ja voittoisalle Stalinille; Taistelevan Venäjän suurella johtajalle, Stalinille. Ja tämän jälkeen minä esitän sen vilpittömän toivomuksen, että tästä asiasta tämän jälkeen tänäiltana ei enään puhuta mitään."

Kongressimiehet ja kongressinaiset

Kongressimiesten edessä ei ole koskaan ollut seurauksiensa puolesta tulevaisuuteen nähden tärkeämpi tehtävä kuin on nykyisillä kongressin jäsenillä. He ovat näyttämön keskuksena. Siitä mitä he tekevät ja mitä he sallivat presidentin ja hänen hallituksensa tehdä voi hyvinkin olla riippuvainen maailmanmme tulevaisuus vousisadan ajaksi.

Lukunuottamatta joitakin johtajia, kansa tuntee hyvin vähän kongressimiehiään. Se ei johdu siitä, että he olisivat tuusia, vaikka jotkut kongressimiehistä sitä ovatkin. Se paremminkin johtuu siitä, että heidän tehtävänsä tekee heistä nimettömiä ja muodottomia, paitsi ehkä heidän omissa piireissään ja valtioissaan. Heidän työnsä on raska ja he voivat helposti vajota valitsijainsa juoksupojiksi. Heillä ei ole minkäänlaista tosiasiain keräämiskoneistoa ja joittenkin kongressimiesten löysät puheet ovat heikontaneet amerikalaisten luottamusta kongressiin. Sittenkin suuri enemmistö kongressimiehistä ovat tavallisia amerikalaisia. Ja siinä on heidän suurin voimansa jos osaavat sitä käyttää. Siinä myös on heidän suurin heikkoutensa, jos antavat itsensä vaikuttaa sellaisten ihmisten tunnuslauseiden, joita johtavat vihansa paremmin kuin elämän mahdollisuuksien tuntemuksensa.

Sanomassaan kongressimiehille presidentti antoi esimerkin avaramielisyydessä. Niistä provoseeraavista vaikutteista huolimatta, jotka olisivat saaneet pienemmän miehen ärtyisäksi ja tappeluhaluiseksi, hän puhui kongressille yksinkertaisin sanoin, lennokkaasti, hyväntahtoisesti, jonka kaiken pohjalla oli varmuus ja luottamus. Se oli suuressa tilaisuudessa pidetty suuri puhe, jonka piti sauren kansan johtaja. Nouseeko kongressimme sen tasolle?

Mikäli sotilaallinen tilanne on kysymyksessä, sehän on menny hyvin niin Venäjällä, kuin Tyynellä merellä ja Pohjois-Afrikassakin. Kieltävätkö he siis sen kunnian, minkä niin liberaalit kuin konservatiivitkin ovat velkaa ylikomentajallemme? Liittolaisemme ovat taistelleet taidolla ja urhoollisuudella, eikö siis olisi aika lopettaa tykkänään puhe laina-vuokralain alaisena annettavien tuotteiden vähentämisestä tai lopettamisesta? Sotaaseitamme, joitakin välttämerkityksellisiä pullonkauloja lukuunottamatta, on tuotettu tehtaissamme enmen tuntemattomassa määrässä. Eikö kongressimiesten siis olisi lopetettava vihamielisyytensä työväkeä kohtaan mikä voi tautiepitemian lailla levitä heidän keskuuteensa ja tuhota heidät, kuten se kerran tuhosi Ranskan parlamentarisen järjestelmän? Hallinnolliset ponnistuksemme suurin piirtein ovat olleet sellaisia, joista voimme olla ylpeitä. Amerikan kaltaisen kansan mobilisointi yhdessä vuodessa voimakkaasta individualismista ja paikkakuntalaisuudesta huolimatta ja vapauksia menettämättä on osoitus elävästä kansanvaltaisuudesta. Eikö kongressimiestemme pitäisi olla varuillaan niiden suhteen, jotka tahtoisivat ärsyttää hallitustamme, niiden suhteen, jotka tahtoisivat kongressin jäsenet un itamaan, että heidän hylkäämisensä on pieni hinta voitosta.

Kongressin johtajat mielellään tahtoisivat kansan tunnustavan 78:men kongressin voitto-kongressiksi. Se onkin tuollaisen nimen arvoinen, jos se ymmärtää, ettei voitto riitä, jos se saavutetaan vain vihollisesta taistelukentällä. Sen myös täytyy olla voitto köyhyydestä ja työttömyydestä, turvattomuudesta, yleismaailmallisesta kaaoksesta ja myöskin siitä, ettei asiasta voi olla puhettakaan. Ymmärtävätkö kongressimiehemme tämän? Monet kansalaiset katselevat kongressimiestemme näiden kysymysten käsitteyä epäilevin mielin.

Se johtuu siitä, että menneiden rokorttiensa perusteella monet kongressimiehistämme, jotka edellisessä kongressissa olivat taantumuksen puolella, tulivat uudelleen valituksi kun taas monet edellisen kongressin parhaimmista miehistä eivät ole enää mukana, kun taas jotkut unsista miehistä tuntuvat puhuvan väärän asian puolesta. Eikä tämä ole pelkkä puoluekysymys. Kongressissa on nimellisiä demokraatteja, jotka vihaavat presidenttiämme yhtä "sydämellisesti" kuin jos he olisivat kaikista taantumuksellisimpia republikaaneja. Yhteiskunnallisten katsomuksiensa eikä puolueräjojen perusteella vaaka oli enemmän tasapainossa edellisessä kongressissa. Nyt se kallistuu voimakkaasti presidenttiä, hallitusta, työväkeä ja sellaisia olosuhteita vastaan, jotka ovat välttämättömät pysyväiselle yhteiskunnalliselle rauhalle. Vain voimakas mielikuvitus ja pidättyväisyys luokastaa kongressin ja maan.

Luonnollisestikiin kongressimiehet ovat ovelia. Kaikki ovat kestäneet suuren kokeen; ovat tulleet uudelleen valituiksi enmeistä puheistaan ja äänestyksistään huolimatta, jotka kaipaisivat selityksiä ja unohtuksia. Mutta merkitseekö se sitä, että he ovat kyllin älykkäitä ymmärtämään aikamme suuria kysymyksiä? Ranskassa, missä politiikka oli hienostunut enemmän kuin missään muualla, jotkut hallitsevista ryhmistä olivat niin nokkelia, että manoveerasivat maansa orjuuteen. Amerikassa ensimmäisen maailmansodan jälkeen kongressimiesryhmä, joka seurasi senaattori Lodgea, voitti presidentin — ja menetti rauhan tälle maalle ja maailmalle. Poliitillinen oveluus on halpaa tavaraa, mitä voidaan ostaa ja myydä missä tahansa proluteen takahuoneessa maassa. Jos he niin tahtovat, ei ole olemassa mitään mikä estäisi kongressimiehiämme voittamasta uuden jaon voimia ja tuhoamasta kaikkea mitä on tehty työväen, vapaamielisyyden ja sotaponnistusten hyväksi. Taantumuksellisten farmijärjestöjen eteispolitikoitsijat, jotka nyt ovat Washingtonissa, rohkaisevat kongressimiehiämme siihen suuntaan ja osoittavat millä keinoin voivat toteuttaa mielihalunsa. Kongressimiehet voivat tuhota hintojen säännöstelyn, annostelujärjestelmän, hyväksyä sellaisen verolain joka ei estä inflatiota ja joka ankarammin rasittaa vähätuloisimpia kansaluokkia. Kongressimiehet voivat kiristyslaeilla ajaa työväenjärjestöt ärtyisyyteen ja lakkoiluun ja sitten kiihoittaa kansan niitä vastaan. Ne myös voivat uhottaa terrorin kaikkia liberaaleja vastaan hallituksen virastoissa.

Kongressimiesten johtajien ja puhemiesten, sanomalehtien ja kansallisen Tehtailijain Liiton kariirimiesten keskuudessa on niitä, jotka kiihoittavat kaikkia näitä vaistoja kogressimiehissämme. Todellisuudessa ne ovat kongressimiestemme vihollisia samalla tavalla kuin ne ovat kaiken sen vihollisia, mikä on hyvää amerikalaisessa elämässä. Ne tulevat puhumaan uudelleen kongressin "itsenäisyydestä". Ne eivät ole tavallisen kongressimiehen ystäviä. On paljon sellaista, missä kongressimiehet voivat vaatia suurempaa julkisuutta sen suhteen mitä hallituksemme tekee ja tunnustusta kongressin mielipiteen kysymisen suhteen.

Presidentin sanoma virittasi tien, minkä kautta 78 kongressi voi tulla mainittavaksi suurena historiassa. Tämä kongressi voi olla se jonka ajalla vihollisuudet päättyvät. Tämän kongressin tehtäväksi voi muodostua järjestää sodasta palaaville sotilaille sellainen Amerika ja sellainen maailma, missä on työtä ja missä on rauha. Ja näistä asioista puhuessaan presidentti painosti ensimmäiseksi yhteiskunnallista turvallisuutta. National Resources Planning Board tulee lyhyen ajan sisällä esittämään amerikalaisen Beveridge suunnitelman. Onko kongressimme kylkin suuri hyväksyäkseen sen? Mutta yhteiskunnallinen turvalaki ei riitä takaamaan työtä kaikille. Tarvitaan lisäksi taloudellinen suunnitelma rauhan ajan Amerikalle. Siinä hallituksen on käytettäva varoja, josta monet kongressimiehistämme eivät pidä. Ja vinä kaiken työn ja rauhan takaaminen riippuu Yhdistyneiden Kansojen laajentamisesta maailman liitoksi, jolla on valta ei yksistään riisua aseista vihollismaat, mutta myös käyttää kansainvälisiä voimia tulevia rauhanrikkojia vastaan ja ryhtyä sellaisiin taloudellisiin toimenpiteisiin, jotka ovat kaikkien kansojen hyvinvoinnin mukaisia.

Jos kongressimiehemme pitävät silmänsä ja mielensä avoinna, kaikki on selvää. Jos he antavat vihalleen ja ennakkoluuloilleen vailan, kaikki on menetetty. Kansa kylläkin löytää keinoja rangaista yksilöitä kongressimiesten keskuudessa myöhemmissä vaaleissa. Se myös voi harjoittaa painostusta kongressimiehiin. Mutta painostuksen ja tulevan rangaistuksen pelon alainen hallitus ei ole aina tyydyttävä. Kongressimiesten itsensä olisi noustava ajan vaatimaan suuruuteen.

Kirjallisuus ja taide

Common Council on julkaissut uuden painoksennoksen kansalaistumisen käsikirjastaan

Common Council for American Unity on äskettäin julkaissut uuden tarkistetun painoksen tunnetusta kansalaistumisen käsikirjastaan, "How to Become a Citizen of United States." Tähän käsikirjan uuteen painokseen on otettu kaikki viimeaikaiset muutokset, joita on tehty sen jälkeen, kun käsikirjan painos vuodelta 1941 valmistui. Muutoksia on useita ja tärkeitä, joten ne täytyy kansalaiseksi pyrkivän tietää, jotta saattaa oikealla tavalla menetellä kansalaistumisessa.

Siinä on, kuten edellisissäkin painoksissa, selitykset kansalaiseksi pyrkimyksen aikomuksen ilmaisemisesta, "declaration of intention", anomuksesta kansalaiseksi pääsemiseen, "petition for naturalization", lopullisesta kuulustelusta, lasten kansalaisuudesta, naisten kansalaisuudesta, menettelyt vierasmaalaisten erikoiseen luokkaan kuuluvien suhteen, Amerikan kansalaisuuden menettämisestä, liite kysymyksistä, joita voidaan tehdä kansalaiseksi pyrkijälle, ja vastaukset niihin, vielä on siinä Yhdysvaltain Perustuslaki. Lisäksi on erilaisia selityksiä, jotka ovat kansalaiseksi pyrkijän tarpeellinen tietää.

Julkaisussa tehdään selvää niiden vierasmaalaisten kansalaistumisesta, jotka palvelevat Yhdysvaltain asecllisissa joukoissa tässä nykyisessä sodassa, samoin niiden vierasmaalaisten kansanlaistumisesta, jotka ovat vihollismaiden alamaisia. Uusiin tiedotuksiin kuuluvat selostukset miten menetetään kansalaisuus uutten säädösten mukaan, jos henkilö ottaa osaa kansanpäätösten tekemiseen, samoin on joitakin muita muutoksia otettu lisää, jotka koskevat kansalaistumista.

Kirjassa on 95 sivua. Se saadaan, kun kirjoitetaan osoitteella: Common Council for American Unity, 222 Fourth Avenue, New York City. Hinta on 25 senttiä. Myöskin saa kirjan, kun kirjoittaa tämän lehden toimitukseen. — Common Council.

TALVELLA

Nyt on tullut talvi verraton
ja pakkanen paukuttelee tuolla.
Ja suksikeli verraton on,
ei pohjan poika tahdo kuolla.

Mä sukset jalkoihini asetan
ja hiihdän mäen töyränteelle.
Hirmuvauhdilla kiidätän,
taas toisen mäen harjanteelle.

Hei, sukset, eespäin vaan,
nyt kotiin joutukaa.
Ilomiellä kuljen metsän tiellä,
en iloa sitä muiltakaan kiellä.

Lirpukka.

Japanilaisia laivoja pommitettu

Liittolaisten päämaja, Australiassa, tammik. 18 p. — Viisi japanilaista kauppalaivaa Rabaulin satamassa New Britain saarella pahoin vioittui tai upposi kolme tuntia kestäneessä ilmapommituksessa laauntai-iltana.

Tiedonannossa sanottiin, että ohumia saatiin noin 25,000 tonnin jauanilaisia laivoja.

Ostakaa sotabondeja, joita on myytävänä myöskin Työläisten Luottoyhdistyksessä.

TYÖRINTAMAN TIEDOITUS

Tämän vuoden kuluessa tullaan työvoiman saantia koskevissa suunnitelmissamme aikaansaamaan muutamia huomattavia muutoksia. Meidän on laadittava suunnitelma, jonka kautta voimme tarjeen tullen saada työläisiä uudesta n.k. työvoimareservistä, ja samalla pitää nykyinen työvoima niillä työmailla, missä he nykyään työskentelevät. Suuremmat muutokset tulee luonnollisesti tapahtumaan sellaisissa tapauksissa, jolloin nykyisistä työvoimista katsotaan asopalvelukseen. Autoteollisuuden alalla on nyt jo suunniteltu tehokas ohjelma työvoiman tarpeettomaan siirtoon työpaikalta toiselle. On myöskin suunniteltu ohjelma silmälläpitäen niiden työläisten etujen valvomista, jotka joko tehtaiden sulkemisen tai muiden senkaltaisten syiden takia ovat olleet pakoitettuja etsimään työtä muualta. Sotateollisuustehtaita kehoitetaan kiihdyttämään toimintaansa kautta maan, mutta siitä huolimatta monet hallituksen virastot ovat ryhtyneet valvomaan, että työläisten etujen valvonnassa tapahtuisi minkäänlaisia laiminlyöntejä. Valvotaan myöskin tarkoin, ettei lakia, joka koskee alaikäisten palkkaamista työhön, rikota.

Hallitus pitää myöskin tärkeänä työläisten ravitsemiskysymystä, jolla on suuri merkitys sotateollisuudessa.

Tutkimukset, joita on suoritettu monilla palkkakunnilla, eri palkkausluokkiin kuuluvien työläisten keskuudessa ovat tuoneet esiin sen, että työläisten ravitsemustila on epätyydyttävä syystä, että heiltä on puuttunut tietoja siitä, minkälainen ruokajärjestelmä heille parhaiten sopii.

Tästä syystä on hallitus ryhtynyt antamaan neuvoja koskien eri ruokalaatujen vitamiini- ja mineraalirikkautta, tarkoituksella parantaa ravitsemistilaa työläisten keskuudessa. On laadittu n.k. sota-ajan ruokajärjestelmä ja samalla koitetaan suunnata maataloustuotanto tuottamaan tarpeeksi määrättyjä elintarpeita. Hallituksen laboratorioissa suoritetaan tutkimuksia sellaisten elintarvikekuivausmenetelmien keksimiseksi, että ne kuivattuina säilyttävät mahdollisemman suuren osan ravitsemisarvostaan.

Erilaisten elitnarpeiden ravintoarvo.

Erikoinen huomio on annettu pienempipalkkaisten työläisten ruokajärjestelmän suunnitteluille. On tehty ehdotuksia sellaisten säännösten julkaisemiseksi, joita työläinen, huomioon ottaen iän ja työlaadun, välttämättömästi tarvitsee työssä, fyysillisessä kunnossa pysyäkseen. Ensi sijalle näistä ruokalaatujen luettelossa asetetaan kanamunat, maito sekä vihannekset.

Esimerkkinä mainittakoon seuraava ehdotus: naiselle, joka ei tee erittäin raskaasti työtä ehdotetaan seuraava ruokalista: 4 kananmunaa, 1½ paunaa joko linnun tai kalanlihaa viikossa ja kaksi lasillista maitoa päivässä. Esimerkiksi kaali, porkkanat, vihreät herneet ja tomaatit ovat sekä ravitsevia, että vitamiinirikkaita, vaikka niitä on kaupan hyvin kohtuullisilla hinnoilla.

Muutamia neuvoja kumista valmistettujen esineiden hoidosta.

Hallituksen hinnoitteluvirasto kehoittaa kaikkia amerikalaisia huolehtimaan ja hoitamaan kumista valmistettuja esineitä, sellaisia kuin upokkaat, sadetakit, naisten liivit, kasteluletkut y. m. Kumitavaroita ei pidä jättää aurinkoon, joka pilaa ne. Niiden puhtaana pitäminen on myöskin tärkeätä, sillä kaikenlainen rasva, öljy ja terva lyhentävät niiden ikää.

"Kumitavaroittemme ikä riippuu niiden käyttäjästä, toisin sanoen siitä, kuinka hän niistä huolehtii", OPA (Office of Price Administration) sanoo. Tyynenmeren tapahtumat ovat olleet syynä siihen, että raaka-kumin saanti on laskenut melkein nollaan. Nyt joudumme käyttämään melkein hallussamme olevan kumivarastomme ja samoin myöskin synteetisen kumin sotavoimiemme tarkoituksiin.

Tästä syystä kehoitetaan kaikkia ryhtymään kumitavaroiden järkiperäiseen hoitoon. Niissä ilmenevät viat on korjattava aikanaan, ne on pidettävä puhtaana ja säilytettävä oikealla tavalla. Näiden ohjeiden mukaan, OPA sanoo, voi jokainen amerikalainen pitää kumiesineensä kunnossa.

Säilyttäkää kumitavaranne pimeässä, viileässä paikassa. Älkää sijoittako niitä kuumien vesijohtojen tai lämmityslaitteitten lähelle. Korkea lämpö ja auringon säteet aikaansaavat kumitavarain halkeilemisen ja siten heikentävät sitä. Esine, joka on valmistettu osittain kankaasta, on säilytettävä kuivassa ja viileässä paikassa, koska kangas muuten saattaa homehtua.

On epäviisasta rasvata tai käärä kumiesineitä ennen säilöön asettamista. Jos kumiesine kuitenkin, tilanahtauden tai jonkun muun syyn takia, on käärittävä pienempään tilaan, kehoitetaan siihen siroittamaan perunajauhoa tai talkkia, joka estä sen kiinni tarttumisen.

Sellaiset aineet kun rasva, terva ja öljy heikentävät kumiesineitä, koska niillä on taipumusta imeytyä kumiin. Siitä syystä kehoitetaan kumiesine ennen säilyttämistä pesemään saippualla ja vedellä. Jos saippua ei riitä kumiesineen puhdistamiseksi rasvasta, suositellaan jotakin tunnettua puhdistusainetta. Tässä kehoitetaan kuitenkin suureen varovaisuuteen, koska kumiesine saattaa pilaantua sellaisessa tapauksessa, että puhdistusaine jää esineen pinnalle kauemmaksi kuin kahdeksi tai kolmeksi minuutiksi.

Kumiesineiden korjaukset voidaan helposti tehdä kotona, käyt tämällä huokeahintaisia kuminkorjausvälineitä.

MAAN UUMENISSA — Pitkillä taisteluilla saavutettu viisipäiväinen työviikko on vain muisto Scrantonin, Pa., hiilialueella, työläisten suostuttua, presidentti Rooseveltin kehoituksesta kuuden päivän työviikkoon. Kuvassa nähdään hiilenkaivajia työssä syvällä "mustassa yössä".

Uutisia ja Katsauksia MAINESTA

"Meatleggausta" tutkitaan

Mainen hintahallinto sanoi tiistaina sillä olevan 50 laitointa lihankäsittelyjuttua tutkittavana, joista tutkimuksista voi olla oikeuden käynti seurauksena. Kysymyksessä eivät ole ainoastaan hintakaton rikkomukset mutta myöskin lihan lajittelua koskevien sääntöjen rikkomiset.

Esimerkkinä mainitaan farmarit, jotka normaalisina aikoina myyvät lahtikarjansa teurastamoihin, teurastavat nyt itse ja myyvät lihat rajahintoja korkeammilla hinnoilla. Kaikki nämä jutut johtuvat siitä, ettei hintahallinnon sääntöjä oikein ymmärretä tai lainkaan tunneta.

Eräs portlantilainen tukkukauppias lausui, että laitoin lihakauppa on kehittynyt valtiossa niin laajaksi, että laillisesti liikkeessä olevat jäävät kokonaan kuivilleen.

Tämä "meatleggaus" johtuu siitä kun hintahallinto on määrännyt kuinka paljon teurastamot saavat karjasta maksaa. Farmarit ovat haluttomia sillä elukoitaan myymään. Teurastamot siten maksavat korkeamman hinnan karjasta ja myyvät lihan suoraan vähittäiskauppiaille rajahintaa korkeammalla hinnalla sivuuttaen tykkänään tukkukauppiaat ja jobbarit. Nämä laittomat liikemenetelmät peitetään väärennetyllä kirjanpidolla.

Mainen hintahallinnon lakimies Hutchins sanoo tilanteen olevan vakavan ja myönsi, että jos tätä laitointa lihakauppaa ruvetaan jyrkästi ahdistamaan se lopettaa tykkänään lihan saannin valtioon. Hän myös sanoi joittenkin lihanpakkaajain ottaneen käytäntöön n.s. "tie-in" menetelmän. Sen mukaisesti pakkaaja myy tavallisia lihaleikkauksia vähittäiskauppiaalle vain sillä ehdolla, että vähittäiskauppias ostaa myös sellaista roskalihaa, jota tavallisesti ei tiskin yli myydä.

American Federation of Labor tyytymätöin

Washingtonista tulleen tiedon mukaan American Federation of Labor on tyytymätön siihen kohteluun, mitä se saa hallituksen virastojen puolelta ja sen toimeenpaneva komitea, joka on koolla Miamissa, voi vetää jäsenensä pois kaikista hallituksen lautakunnista ja komissioneista. Yhtenä tyytymättömyyden aiheuttajana on South Portlandissa toimitettu äänestys, jossa CIO voitti. Tätä äänestystä CIO vaati ja A. F. of L. vastusti ennen kaikkea sillä perustalla, että CIO anoi sen toimittamista ennen kun South Portlandin kaksi laivatelakkaa olivat yhtyneet. Kuten muistetaan yhdellä niistä oli sopimus A. F. of Laborin ja toisella C.I.O:n kanssa. Kansallisen työsuhdelautakunnan sanotaan harkinneen A. F. of Laborin protestia, mutta hylkäsi sen. Nyt ei viclä varmuudella tiedetä josko A. F. of L. tulee asettamaan vastalausetta South Portlandin äänestystä vastaan.

Renwick oli mielipuoli

Francis J. Renwick, 36 vuotias orringtonilainen farmityöläinen, joka ampui kuoliaaksi isäntänsä Raymond L. Perkinsin East Orringtonissa viimeisenä aselepopäivänä, huomattiin syyttömäksi mielipuolisuuden tähden murhaan Penobscot kauntin korkeassa oikeudessa Bangorissa tiistaina.

Tri Carl J. Hedin, Bangorissa olevan valtion mielisairaalan johtaja, oli pääasiallisimpana todistajana ja julisti Renwickin mielipuoleksi murhan aikana. Renwick on ollut valtion mielisairaalassa hoidettavana, mutta vapautettiin sieltä syyskuussa 1940 työhön Perkinsin farmille.

Intiaanilainlaadintaa

Mainen lainlaatijakunnalle esitettiin tiistaina lakiesitys, jonka mukaisesti, jos hyväksytään, Mainen intiaaniheimoille maksettaisiin $13,199 maasta mikä niiltä aikaisemmin otettiin ja myöhemmin myytiin muille.

Myöskin esitettiin uusi määritelmä Mainen intiaaneista. Sen mukaan intiaaniksi katsottaisiin jokainen sellainen henkilö joka on neljänneksi osaksi intiaaniverta. Nykyisen lain mukaan intiaani on se, jossa on pisarakaan intiaaniverta. Se myös säätää, että naisen, joka menee intiaanin kanssa naimisiin ja tahtoo päästä heimon jäseneksi, täytyy olla neljänneksi osaksi intiaani. Intiaani, joka menee naimisiin sellaisen naisen kanssa, jota ei laillisesti intiaaniksi tunnusteta, menettää heimon jäsenyyden. — Navvy.

DETROIT, MICH.

Margaretta Matinlauri,

kuoli Detroitissa 94 vuoden vanhana, 5 p. tammik. 139651 Trumbull kadulla, tyttärensä kodissa. Vainaja oli syntynyt Limingassa Suomessa. Tullut Amerikaan 50 vuotta sitten, josta ajasta 20 vuotta on asunut Detroitisa Highland Parkissa. Kaipauksella muistelemaan tätä vanhaa äitiä jäi tytär, Mrs. John Huru, kolme lastenlasta: Mrs. Paul Leach, Mrs. Fred Heltinen, Mrs. Sommer Clark, kaksi pojonpoikaa, Leonard ja John Huru, ja 9 lastenlasta. Hautaus tapahtui 8 p. tammik. klo 2 aikana j. pp. Pastori J. Heikkinen piti ruumissaarnan ja Mrs. Juntunen soitti useita pianosooloja. Ruumis saatettiin Parkview Memorial hautausmaalle. Lepää rauhassa kunnon vanhus.

Elliot E. Sutinen

kuoli täällä Detroitissa tammik. 11 p. Kaipaamaan jäivät äiti, Elsie Sutinen, kaksi veljeä Douglas ja Gerald, kaksi siskoa Dolores ja Mrs. Catharine Clarke. Haudattiin. Haudattiin perjantaina klo 9 aamulla "Our Lady of Holy Rosary" kirkosta. Hautauksesta huolehti Carl G. Hall'in hautaantoimisto.

Mrs. Katri Mehtälä

kuoli Detroitissa lyhyen sairauden jälkeen. Hän oli syntynyt Suomessa 67 vuotta sitten. Suremaan jäi miehensä ja tytär, Mrs. Johnson ja kaksi lastenlasta. Haudattiin Johanneksen kirkosta, past. Paananen toimittaen hautausseremoniat. Ruumis saatettiin lauantaina 16 p. Evergreen hautausmaalle, David Anderson huolehtien hautauksesta.

Jennie Dyni,

58 vuotias musiikkopettajatar, kuoli äkkiä Detroitissa. Vainaja oli syntynyt Calumetissa, Mich., mutta ollut useita vuosia Detroitissa, toimien musiikkiopetta jana. Kaipauksella muistelemaan jäivät kaksi veljeä ja neljä sisko a, ja veljentytär Irma Dyni, jonka kanssa vainaja on aina asunut. Haudataan tiistaina pastori Nelsonin kirkosta, Evergreen hautausmaalle David Andersonin kappelin kautta.

Suomalaisia sotilaita

Douglas H. Niemelä, Hancock, Mich., Alfred S. Wälivaara, 53 Kendall, George E. Mäki, 293 Florence; John Herman Palosaari, 12850 Second, Hingland Park; Carl W. Lind, 4308 Trumbull; Andrew E. Mäki, 1586 Monterey; Ralph Ekonen; Jalmer S. Räisänen, Highland Park; Irving Nikkilä, St. Clair Shore.

52 michiganilaista kuolleitten listalla Pohjois-Afrikassa,

joukossa ollen pari suomalaistakin, nim. Pfc. Earl E. Takala, Mrs. Mary Takalan poika, Crystall Falls, Mich. Sergt. Werner Kariniemi, Mrs. Anna Kariniemen poika Mohawk, Mich.

Pikku-uutisia.

Neiti Elsie Seppänen, Detroitista, on kylläillyt Calumetissa. Nti Norma Lindqvist vieraili myöskin Calumetissa omaistensa ja sukulaistensa luona. Nti June Hendrickson, entisten detroitilaisten Mr. ja Mrs. Adolf Hendricksonin tytär, jotka ostivat maatilan Brantwood, Wis., on ollut kotonaan lomalla, mutta palaa jälleen Detroitiin työhön. Tervetuloa

9 loukkaantui paniikissa teatterissa.

9 henkeä, siihen luettuna 11 vuotias tyttö, loukkaantuivat viime pyhäiltana, kun 35 henkeä lähti juoksemaan balconylta Rogers elokuvateatterissa 3646 Warren ave., W. Osa katosta putosi alas. Alasalissa oli 500 katsojaa, jotka eivät kuulleet mitään, kun elokuva oli niin äänekäs. Arvelevat, että lumi, joka alkoi katolla sulamaan, irroitti plastered fiber boardin. Ei kukaan kuitenkaan pahoin loukkaantunut.

Lunta Detroitissa

onkin tänä vuonna enempi kuin on kymmeniin vuosiin ollut. Joka päivä tulee lisää ja kokolailla kylmäkin on ollut. — F. O.

QUINCY, MASS.

Tanssit

Veljen talossa lauantaina, t.k. 23 p. Walter Andersonin orkesteri jakaa tahtia. Rengaslaudassa kokeillaan, kuka on kuka. Ravintolassa hyvät kahvit. Sisäänpääsy 44 senttiä.

Punasen Ristin

suomalainen osasto pitää vuosikokouksensa maanantaina, t.k. 25 p. klo 7.30 illalla "Uljas-Koiton" talossa. Kokouksessa kuullaan lyhyesti edellisen vuoden toiminnan tulokset ja valitaan virkailijat tälle toimintavuodelle. Toivomme kaikkien kansalaistemme, jotka hyväksyvät Punasen Ristin toiminnan, saapuvan kokoukseen ja osallistuvan sen toimintaan tämän vuoden aikana vielä ripeämmin kuin kuluneena vuotena.

Kokouksen jälkeen ovat kahviaiset, jonka kustantaa ja tarjoilee Emanon klubin nuoret ja jos seuraamme heidän toivomustaan, osallistumme siihenkin joukolla. Siellä siis tavataan ja joukolla.

ASKL-osaston

kokous pidetään Veljen talossa tiistaina, t.k. 26 p. kello 7 illalla. Toivottavasti jäsenet huomioivat tämän kutsun ja tulevat joukolla keskustelemaan esille tulevista kysymyksistä sekä samalla myöskin päättämään vuosikokouksen pidosta kuin myöskin evästämään Raivaajan kustannusyhtiön kokoukseen menevää edustajaa.

Veljen vuosikokous

alotettiin viime tiistaina, ollen puheenjohtajana paikalla yhdistyksen varapresidentti, Victor Hantunen ja kirjurina Arvid Johnson. Liukkaan kelin vuoksi ei jäseniä ollut saapunut niin runsaasti kuin olisi ollut toivottavaa ja niinpä kokous päättikin pitää vuosikokouksen jatkokokouksen tiistaina, helmikuun 2 p. kello 7.30 illalla, jossa luetaan yhdistyksen tilit ja valitaan virkailijat.

Tiistaina olleessa kokouksessa keskusteltiin perhejuhlan pidosta ja tehtiin esitys, että juhla pidetään yhteisesti ASKL-osaston kanssa, joka esitys hyväksyttiin ja lupautuivat alustavaan komiteaan Veljen puolesta V. Hantunen, Arvid Johnson, Toivo Nousio, Väinö Tirri, W. Luukkonen, Jalmari Sakki, John Siitonen, Karoliina Kurko ja Selma A. Mattson. Tämä komitea kokoontuu osaston valitseman komitean kanssa yhteiseen kokoukseen tiistaina, t.k. 26 p. kello 8 illalla.

Maakysymystä koskettelevia asioita käsiteltiin myöskin lyhyesti, vaan jätettiin sekin jatkokokoukselle.

Veli on myöskin valmis ottamaan vastaan uusia jäseniä jatkokokoukseen mennessä ja voi siitä seikasta keskustella jäsenkirjurin, Jalmari Sakin kanssa. Vuosimaksukin on vain 50 senttiä ja mainio tilaisuus toimintaan.

Veronmaksajille

annetaan neuvoja tuloverojen kaavakkeiden täyttämisessä kaupungin pääpostikonttorissa, toisessa kerroksessa, huoneessa numero 202. Paikallisessa lehdessä samoin kuin Raivaajassakin on ollut ohjeita joka päivä verokaavakkeiden, täyttämiseen koskevista seikoista, mutta jos täyttää itse kaavakkeet ja ei ole kaikista puolista selvillä, sopii mennä mainittuun toimistoon lisäselvityksiä saamaan niiden täyttämisessä. Vaikka maaliskuun 15 päivä onkin rajapyykki verojen maksamiseen ja listojen täyttämiseen, olisi edullisinta tehdä maksut niin aikaseen kuin mahdollista, huolimatta siitä, minkälaisia lakeja kongressi säännöstelee tämän vuoden sisäänmaksuista tuloverojen maksamisen suhteen.

Uusi pormestarimme

on tiedustellut ensi töikseen kaupungin sairaalan johtajalta, kuinka paljon kaupungin työläiset ja virkailijat ovat jälessä laskujensa maksuissa mainittuun laitokseen. Tämä johtuu siitä, että pormestari sanoo liikkeellä olevan juttuja, että jotkut ovat jäänteet laskunsa maksamatta pitemmäksi aikaa kuin vakituisilla palkoilla olevilla olisi oikeutta sen tapaiseen huolimattomuuteen. Leväperäisten joukossa kuuluu olevan osastojen johtajiakin, huolimatta siitä, että heillä on jotakuinkin hyvät vuositulot. Mihin toimenpiteisiin pormestari ryhtynee, ei lähemmin mainita, mutta kaipa tämä julkinen mainin ta on kiirehtänyt parempipalkkaisten laskujensa maksuun.

Kadonneiden listalla.

Paikallisen lehden tiedon mukaan on ensiluokan merimies, James L. Ryan, talosta 3 Buckley-katu, kadonneiden joukossa. James oli vasta 18 vuoden vanha, mutta oli ehtinyt olla laivaston palveluksessa jo toista vuotta ja oli tykkimiehenä saattueessa kulkevissa rahtilaivoissa sekä tehnyt useampia matkoja yli pohjois-Atlantin. Äitinsä, Aili Ellen (Nyman) Ryan-Canfield joka nykyään asuu talossa 39 Braetie, North Weymouth, sai tiedon jo päivää jälestä joulun, että poikansa on kadoksissa ja oli tämä tiedotus laivaston yleisessä menetettyjen ja haavottuneiden listassa. Aili Ellen on Alina Nyman-vainajan tytär ja tämän nurkkakunnan kasvatteja ja siksipä poikansakin ensimmäisestä avioliitosta, joka on maansa puolesta uhrannut itsensä, viettikin aikansa ennen laivastoon liittymistään suomalaisilla taloilla olevissa huvitilaisuuksissa ja tuntee jokainen rasmielisyyttä tämän menetyksen johdosta.

Ollaan hieman sekaisin.

Paikallisen osuuskunnan kirjuri tiedottaa kokousilmoituksessaan osuuskunnan vuosikokouksen olevan tiistaina, helmikuun 16 p., vaikka sääntömuutoksen mukaan, joka tehtiin joitakin vuosia sitten, kokouksen pitäisi olla helmikuun kolmantena maanantaina, siis 15 p. Tämä muutos johtui pääasiallisesti siitä syystä, kun Liiton tilintarkastajat vuosi vuoden jälkeen tulivat myöhempään ja myöhempään tilien tarkastukseen ja niin oli vaikea saada tiliselostuksia vuosikokoukseen. Toisena syynä muutokseen oli, kun tiistaisin seurakuntiin kuuluvat osuuskunnan jäsenet eivät voineet osallistua kokouksiin, kun oli vakituiset menonsa samana iltana. Nyt on kysymyksen alaisena, kumpaako noudatetaan, kirjurin tiedotusta vaiko vuosikokouksen sääntömuutosta? Luulisi johtokunnan olevan selvillä sääntömuutoksista, jos ei kirjuri olisikaan, vaikka hänellä onkin hallussaan vuosikokouspöytäkirjat. — Antinpoika.

Haudattu.

Järkyttävän tapaturman uhrina kuoli tammikuun 14 p:nä Peter Soini. Hän oli työssä suuressa graniittimurtimossa, pudoten 250 jalan korkeudelta olevalta tasanteelta kaivannon pohjaan. Vainaja oli syntynyt Oulun läänin Lumijoella, huhtikuun 25 p. 1892, ollen siis kuollessaan yli 50 vuoden ikäinen. Amerikaan hän oli saapunut v. 1916 ja asunut Quincyssa vuodesta 1918, työskennellen koko ajan kivimurtimoissa. Hautaus toimitettiin sunnuntaina tammikuun 17 p. suuren saattojoukon ollessa kunnioittamassa hiljaisen ja pidetyn työmiehen muistoa. Lähinnä jäivät kaipaamaan puoliso ja poika sekä veli ja ijäkäs äiti Suomessa. Ruumiinsiunauksen toimitti tri Holmio.

Seurakuntaan ovat liittyneet Mr. Isaac Isacson, Mrs. Alma Isacson, Mr. Rauni Nauha ja Mr. John Huhtala, Middleborosta, sekä Mr. Frank A. Johnson, Bryantvillesta.

Alttarikynttilöitä on kirkolle lahjoittanut Mr. Axel Minkkinen.

Luterilaisella kirkolla toimivan paikallisen Punaisen Ristin osasto piti vuosikokouksensa tiistaina tammikuun 19 p. Mrs. Lydia Holmio esitti vuosikertomuksen kuluneen vuoden toiminnasta. Työ alotettiin tammikuun 13 p. 1942 ja on siitä lähtien kokoonnuttu säännöllisesti tiistaisin klo 10—4, kesälomaa lukuunottamatta. Noin 30 henkilöä on ottanut toimintaan osaa, monet arvan säännöllisesti. Vuoden aikana on valmistettu 947 vaatekappaletta. Mrs. Hilda Heikkilän laatima rahastonhoitajan vuosikertomus luettiin ja hyväksyttiin. Rahana luovutettiin Punaisen Ristin työn hyväksi viime vuonna $40. Rahastonhoitajaksi valittiin tri Holmio ja tilintarkastajiksi Mrs. Helmi Johnson ja Mrs. Sanni Jonkson.

Sunnuntaina tammikuun 24 p. on pyhäkoulu klo 9, jumalanpalvelus klo 10.30 ja tammikuun ryhmän ohjelmallinen iltama klo 7.30.

Torstaina tammikuun 28 p. on ompeluseuran kokous Mr. ja Mrs. Väinö Hermansonin kodissa Nightingale avenuella klo 7.30 illalla.

Sunnuntaina tammikuun 31 p. on pyhäkoulu klo 9 ja jumalanpalvelus klo 10.30.

Torstaina helmikuun 4 p. on ompeluseuran kokous Mr. ja Mrs. Edw. Johnsonin kodissa, 69 Suomi Road, klo 7.30 illalla. — A. H.

Frank W. Bjorklund
Suomalainen
LAKIMIES
197 Main St., Norway, Maine
Puhelin 202

W. Barnstable, Mass

Suomi-Opistolle keräsi Mr. Axel Hakkarainen $20.

Keskiviikkona helmikuun 3 p. on kirkolla ompeluseuran kokous ja hartaushetki klo 7 Mr. ja Mrs. William Virtasen toimesta. Samana iltana on Helping Handin kokous Mrs. Hautasen kodissa. — A. H.

ALLSTON, MASS.

Sunnuntaina tammikuun 24 p. saarnaa jumalanpalveluksessa klo 4:30 sotilaspastori Iuutnantti Arnold Stadius. Diakonien kirkkokahvit.

Ompeluseuran työkokous on keskiviikkona 27 p. klo 8. Mieskerhon kokous samana aikana. Ompeluseura antoi viime vuonna seurakunnalle $225.

Sunnuntaina tammikuun 31 p. on jumalanpalvelus klo 4:30.

Lähetysompeluseuran kokous on tiistaina helmikuun 2 p. klo 8 illalla Mr. ja Mrs. Herman Moksun kodissa Cambridgessa. — A. H.

GARDNER, MASS.

Avioliittoaikomuksestaan

ovat kaupunkimme kirjurille ilmoittaneet Eino R. Lehtovaara, talosta 44 Sand katu, Yhdysvaltain rannikkovartijaston reservissä oleva nuori mies ja Irma V. Mäki, talosta 275 Charles katu, Fitchburg.

Vakavaluontoinen tapaturma

Mrs. Maria Aalto, jonka koti on talossa 215 West-kadun varrella, kaatui niin pahasti kotinsa jäisillä ulkorapuilla viime lauantaina, että häneltä lääkärin lausunnon mukaan murtui useita kylkiluita. Loukkaantunut nyt on vuoteessa, johon hänt tyttärensä Mrs. Ellen Lindqvist hoittaa. Saattaa kulua useita viikkoja ennenkuin Mrs. Aalto liikkuu kotonaan entisellä ketteryydellään.

Dr. J. S. SHACK
OPTIKKO
331 Union St., Rockland, Mass.
Tel. Rockland 220.
Konttoritunnit 9—5:30.
Perj. ja lauant. 9—9.
Muina iltoina sopimuksen mukaan.

Kesä-Kananpoikasia
Kun ajattelette myöhäiskevät- tai kesäkananpoikasista, ajatelkaa Lunn'in Redkananpoikasia. Hyviä kaikkiin tarkoituksiin — Broilereiksi, Roastereiksi tai munittamiseen. Ilmnat kohtuullisot.
LUNN'S BREEDING FARM,
Halifax, Mass.

WORCESTER, MASS.
Kihlat, Kellot, arvokkaimmat lahjat ostatte edullisemmin liikkeestäni.
K. LÄHDE
KELLO- ja JUVELIKAUPPA
Tel. 5-0433 Suljetaan kello 6 illalla.
50 B Belmont St., Worcesterr, Mass.

Fowler Funeral Service
24 Concord St., Maynard, Mass.
Tel. 25
AMBULANSSI-PALVELUS
G. W. Fowler W. R. Denniston

Maynard Trust Company
Maynard, Mass.
Täydellinen ja luotettu pankkiliike

WE BELIEVE IN HOME DEFENSE

The Firms Listed Below Are BOOSTERS & BUILDERS For A Bigger & Better Fitchburg

VERRATTOMIA KEEPSAKE TIMANTTISORMUKSIA
$100.00 (veroineen)
Toisia timanttisormuksia $22.50 aina $1200.00 asti
RICE & CO.
F. W. RICE
350 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.

WATATIC SPINNING MILLS - Lankatehtailija
Monien miellyttävien liike- ja persoonallisten suhteiden vuosien jälkeen tässä ystävällisessä kaupungissa me katsomme eteenpäin mielihyvällä moniin tuleviin vuosiin täällä. Me aina pyrimme olemaan mahdollisimman suureksi avuksi ihmisille täällä pitämällä työssämme paikallisia työläisiä. Me olemme aina valmiit ja halukkaat toimimaan yhdessä kaikkien kunnallisten liikkeiden kanssa yhdyskuntamme parantamiseksi ja kasvattamiseksi.
NOCKEGE ST. Phone 65 FITCHBURG, MASS.

MARCEAU'S PACKAGE STORE
189 RIVER ST. Tel. 1840 FITCHBURG, MASS.
TÄYDELLINEN VALIKOIMA
Väkijuomia - Viinejä ja Oluvia.
Runsaasti parkkaustilaa. Vapaa kotiintuontipalvelus.

JAMES HESLAM CO.
Hedelmien ja Vihanneksien Välitysliike.
Meillä on täydellinen varasto tuoreita hedelmiä ja vihanneksia aina. Me itse kasvatamme vihanneksia sekä ostamme niitä ympäristön tuottajilta.
PEARL HILL ROAD, Tel. 4260 FITCHBURG, MASS.

LYRIC THEATRE
729 MAIN STREET, Tel. 2329 FITCHBURG, MASS.
PARHAAT ELOKUVAT AINA.
Tuokaa koko perheenne ja viettäkää hauska ilta täällä.

DELWIN A. COCHRANE
VAKUUTUSTOIMISTO
484 MAIN ST. Huone 27 Puhelin 3420 FITCHBURG, MASS.
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA. Monivuotisen kokemuksemme perusteella voimme tarjota teille parhaan palveluksen.

CORD'S APPAREL SHOPS, INC.
446/MAIN ST. Tel. 1138 FITCHBURG, MASS.
Ensiluokkainen varasto PUKUJA, TAKKEJA, LENINKEJÄ, SVETERIÄ, HAMEITA, PUSEROITA ja kaikkea mitä ensiluokkaiseen vaatekauppaan kuuluu. Hintamme ovat erittäin kohtuulliset aina.

DR. FRANCIS J. FITZGERALD - Eläinlääkäri
376 LUNENBURG ST. Tel. 836 FITCHBURG, MASS.
Spesialisti farmi- ja kotieläinten vaivojen hoitamisessa. Kutsut farmieläinten sairaustapauksissa otetaan heti huomioon. Meillä on nykyaikainen sairaala ja huoltopaikka pienille kotieläimille.

WALTER E. WOODRUFF - VAKUUTUSTOIMISTO
Meiltä saatte Henkivakuutuksia, Sairausvakuutuksia, Tapaturmavakuutuksia, Autovakuutuksia, Varkausvakuutuksia, Korvausvakuutuksia, Takausbondeja. Tahtoessanne minkälaisen vakuutuksen hyvänsä, tulkaa tapaamaan meitä.
470 MAIN STREET, Tel. 1766 FITCHBURG, MASS.

R. G. SMITH VILJALIIKE
VILJAA — FIIDEJÄ — FARMITARVIKKEITA — SEMENTTIÄ — KATTOAINEITA — PIENTÄ RAUTATAVARAA.
Hinnat erittäin kohtuulliset. — Nopea palvelus.
Rear 115 LUNENBURG ST. Tel. 1419 FITCHBURG, MASS.

CITY CLEANERS & DYERS
Täydellinen ja ensiluokkainen puhdistus- ja värjäyspalvelus. Me myöskin pesemme paitoja. — Liike ja pääkonttori
655 WATER STREET, Tel. 78 & 805 FITCHBURG, MASS.
Cash and Carry puoti: 550 Main St.,

ALLENS CAFE
37 FAIRMOUNT PLACE Tel. 3373 FITCHBURG, MASS.
Erinomaisia ruokia ja parhaita VIINEJÄ ja OLUVIA. Erikoisuutena steekit, chopsit ja meriruuat. Ranskalaisia Dumplings - Poutines.

HARPER METHOD BEAUTY SHOP
MRS. HAZEL A. HARDY, omistaja
520 MAIN ST. Tel. 3430 FITCHBURG, MASS.
Harper-kestokiharoita - Kasvojen ja kynsien hoitoa - Tukanpesuu ja -värjäystä, ja kaikkea kauneusalaan kuuluvaa työtä.

NATURE FOOD CENTER
CHARLES E. SMITH, Mgr.
5 DAY STREET Tel. 1207 FITCHBURG, MASS.
Meillä on erinomainen valikoima kaikkia terveysruokia — käsittäen myöskin vitamiini- ja mineraalipitoiset ruuat. $2.00 tai suuremmat tilaukset postivapaasti

WEST END CAFE, INC.
5 DEPOT ST. Tel. 1737 FITCHBURG, MASS.
Ensiluokkainen valikoima kaikenlaisia väkijuomia, viinejä ja oluvia. Maukkaita voileipiä aina saatavana. Tulkaa tapaamaan ystäviänne täällä.
Järjestämme laksijaisia sotavakeen meneville pojille. Suomalainen tarjoilijtar.

BARNEY ROSEN
706 MAIN ST. Puhelin 3133 FITCHBURG, MASS.
Täydellinen valikoima miesten, naisten ja lasten vaatetavaraa. Olemme erittäin kiitollisia teille suomastamme kannatuksesta ja toivomme, että saamme palvella teitä edelleenkin. Useita suomalaisia apulaisia.

ELLIOTT'S -- Juvelikauppa
406 MAIN ST. — Tel. 929 — FITCHBURG, MASS.
Kaunis valikoima kaikenlaisia kelloja, timantteja, sormuksia, pukujuvelia sekä lahjatavaraa kaikkiin tarkoituksiin. Silitysrautoja, paahtimia, sähköpercolaatoria ja kaikkea mitä nykyaikaiseen juvelikauppaan kuuluu.

DAVE A. GOLDBERG
RAATALINLIIKE
732 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 370
Teemme miesten ja naisten vaatteita mittojen mukaan. Ensiluokkaista vaatteiden silitystä, korjausta ja puhdistusta.
Ensiluokkainen työ — Hinnat kohtuulliset.

VICTORY AUTO SUPPLY STORE
829 MAIN ST FITCHBURG, MASS.
Tel. 2750
Täydellinen valikoima Autotarvikkeita, Taijereita, Sisäkumeja, Radioita, Radioiden lamppuja, y.m. Hinnat mahdollisimman alhaiset aina. Nopea ja hyvä palvelus.

ANDERSON BROTHERS, INC.
9 PRICHARD ST., FITCHBURG, MASS. Tel. 3480
201 SLATER BLDG., WORCESTER, MASS. Tel. 3-0389
Me teemme ensiluokkaista kotien insuleerausta. Kunnollinen isuleeraus säästää aina 40% asti polttoaineita ja pitää kotinne vilpoisena kesällä ja lämpöisenä talvella.

ADAM'S PACKAGE STORE
3 FAIRMOUNT PLACE FITCHBURG, MASS.
Tel. 770
ENSILUOKKAINEN VALIKOIMA VÄKIJUOMIA VIINEJÄ ja OLUVIA
Hinnat kohtuulliset ja hyvä palvelus aina.

DUDLEY MEMORIALS
EARLE H. DUDLEY, Omistaja
275 LUNENBURG ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. Fitchburg 1100 — Townsend 272
Me valmistamme kaikenlaisia hautapatsaita ja hautakiviä erikoisen kohtuullisilla hinnoilla.
Kääntykää meidän puoleemme ensiksi.

MITCH'S CIRCLE DINER
96 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 835
Täydellinen Diner-palvelus. Tulkaa tapaamaan ystäviänne täällä tai tekemään uusia tuttavuuksia.
Nopea ja ensiluokkainen palvelus.

OLIVER FURNITURE COMPANY
K. E. RAUTIO, omistaja
Tel. 3310
791-797 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Täydellinen kotien kalustusliike.

FITCHBURG AUTO ELECTRIC CO.
214 LUNENBURG ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 4225
Täydellinen Auto-Sähköpalvelus. Me myöskin korjaamme ja uudelleenrakennamme kaikenlaisia sähkömoottoreita. Harjoja, laakereita ja moottoreita aina saatavana.

BLINKER CAFE, INC.
115-121 DANIELS ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 2204
VÄKIJUOMIA — VIINEJÄ — OLUVIA
MERIRUOKIA — STEEKEJÄ — LEIKKELEITÄ

SPILLANE MILLINERY
550 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 843
Erikoisen laaja valikoima hyvin tehtyjä hattuja naisille. Meiltä varmasti löydätte mieleisenne hatun teitä tyydyttävällä hinnalla.

SERVICE ELECTRIC SUPPLY CO., INC.
23 NEWTON PLACE FITCHBURG, MASS.
Tel. 2748
Monipuolinen valikoima sähkötavaroita. Radioita - Lamppuja - Imupuhdistuskoneita - Valaistuslaitteita ja kaikkea ensiluokkaiseen sähkötavaralliikkeeseen kuuluvaa tavaraa.

SABOURIN HARDWARE CO.
137 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 928
RAUTATAVARAA — MAALEJA — TAPETTEJA
Plummaustarvikkeita — Sähkötavaraa — Ikkunaverhoja Venetian verhoja ja Lahjatavaroita.

TARBOX, INC. HUONEKALULIIKE
79-81 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 89
Istumahuoneen - Ruokaluhuoneen - Sänkyhuoneen ja Keittiön kalustoja. Lamppuja ja mattoja ja kaikkea ensiluokkaiseen huonekalukauppaan kuuluvaa tavaraa.

CUMMINGS THEATRE
25 Blossom Street — Fitchburg, Mass.
Hyvät elokuvat
Alhainen sisäänpääsymaksu

STEVENS BUSINESS COLLEGE
15 OLIVER STREET Tel. 1110 FITCHBURG, MASS.
Päivä- ja iltaluokkia kaikissa kauppakouluun kuuluvissa aineissa. Opetelkaa nyt, ansaitaksenne enemmän myöhemmin.

LARRO JA FARM SERVICE FIIDEJÄ
SIIPIKARJALLE, LEHMILLE JA SIOILLE
Täydellinen palvelus Uuden Englannin farmareille kautta valtion sijaitsevista kaupoistamme.
GENERAL MILLS, INC.
FARM SERVICE DIVISION
BROAD STREET, Tel. 390 FITCHBURG, MASS.

Uusin **THE CRESCENT** Hienoin.
18 BLOSSOM ST., FITCHBURG
Konttoreita - Puoteja. - Yksityisiä huoneita kylpyhuoneineen.
2 ja 3 huoneisia, kalustettuja huoneistoja pientä taloutta varten.
NASHIM JOSEPH & SONS
Mukavuus Palvelus

A. B. & C. MOTOR TRANSPORTATION CO., INC.
300 LUNENBURG ST. Tel. 523 FITCHBURG, MASS.
Monien vuosien kokemuksen perusteella me voimme tarjota parhaimman palveluksen alaamme kuuluvalla alalla. Kääntykää aina luottamukselle puoleemme.
GEORGE H. COOPER, President I. STEWART MURDOCK, Vice-Pres.

BON TON RESTAURANT, INC.
245 MAIN ST. Tel. 924 FITCHBURG
Ensiluokkainen ravintolapalvelus. Kaikki ruuat laitetaan meidän nykyaikaisessa keittiössämme. Ja meillä on koju- ja tiskipalvelus. Myöskin kaikenlaisia väkijuomiä, viinejä ja oluvia.

DEMPSEY'S DRUG STORE
145 LUNENBURG ST. Tel. 3093 FITCHBURG
Täydellinen varasto ensiluokkaiseen apteekkiin kuuluvaa tavaraa. Lääkkeitä - Sairashuonetavaraa - Kumitavaa - Kasvomaaleja - Hajuvesiä, y.m. Resepti-palvelus. Registeerattu farmaseutti on aina palveluksessanne.

JACOB S. NATHAN, TURKKURI
2 MAIN ST. Tel. 3803 FITCHBURG, MASS.
Teemme turkkeja tilauksen mukaan parhaista turkiksista mitä rahalla saa. Teemme myöskin turkkien uudistelua, korjausta, vuorittamista ja puhdistamista. Voitte kääntyä puoleemme täydellä luottamuksella.

MONTUORI OIL COMPANY
68 MAIN ST. Tel. 1454 FITCHBURG, MASS.
Lämmityslaitos- ja Keittouuni-Öljyä, parasta mitä rahalla voidaan ostaa. Olemme aina valmiina palvelemaan teitä parhaimmalla tavalla.

N. PANDISCIO DEPARTMENT STORE
350 WATER ST. Tel. 1282 FITCHBURG, MASS.
Täydellinen varasto naisten, miesten ja lasten vaatetavaraa sekä kenkiä. Lyhyttavaraa sekä taloustavaraa myöskin. Liikkeemme on avoinna perjantai-iltasin kello 9 asti ja lauantaisin kello 10:neen.

BEARD FUNERAL HOME
31 MYRTLE AVE. Tel. 557 FITCHBURG, MASS.
Ensiluokkainen hautauspalvelus Fitchburgissa ja ympäristössä. Monivuotinen kokemuksemme taataa teille täydellisen palveluksen jokaista yksityiseikkaa myöten. Hintamme ovat aina sangen kohtuulliset.

AL. CRAVEDI MARKET
Lihaa — Siipikarjaa — Hedelmiä ja Kasviksia sekä kaikenlaista Ruokatavaraa. Myöskin kansallisesti ilmoitettuja kannutavaroita ja kaikkea ensiluokkaiseen markettiin kuuluvaa tavaraa.
9 WESTMINSTER ST. Tel. 402 FITCHBURG, MASS.

ALPHONSE NORMANDIN & CO.
250 FRANKLIN ROAD Tel. 2053 FITCHBURG, MASS.
Me teemme kaikenlaista kattotyötä. Myöskin kattovesijohtoja sekä räystäsrännejä. Muistakaa, että mikään työ ei ole meille liian suuri eikä liian pieni.
Työmme on ensiluokkaista aina.

WARD'S PAINT STORE
15 BLOSSOM ST. Tel. 4977 FITCHBURG, MASS.
Pöly-mopeja, märkiä mopeja, pesusieniä, pölyharjoja, pölyriepuja, Soilax puhdistusainetta, Lowe Bros. maaleja ja vernissaa.
Vain 49 askelta Main kadulta.

PALAVAT TALOT

Konekiväärien rätinä ja yksityiset kivääринlaukaukset kuuluivat yhä lähempää. Vihdoin autot pysähtyivät ja miehet kompuroivat niin nopeasti kuin suin kin saattoivat ulos. Tuskin he olivat päässeet alas kun jo ihan autojen lähelle pellolle jymähti pari kranaattia. Harhaluodit ja sirpaleet vongahtelivat ilkeästi heidän päittensä yli ja räjähtävät kuulat paukahtelivat sattuessaan puunrunkoihin tai oksiin.

Etulinjoilta päin hiihti komppania jalkaväkeä. Sen päällikkö, nuori reserviupseeri, pysähtyi pioneerien luo ja kysyi heidän joukkueenjohtajaansa, joka oli lähtenyt tiedusteluretkelle. "Sanokaa hänelle", puhui luutnantti hiihdosta hiukan hengästyneenä, "että jalkaväki vetäytyy taaksepäin. Talot on poltettava." — Osasto jatkoi kiireesti matkaansa.

Samassa pioneerien joukkueen johtaja palasi. Vihollinen oli edennyt, niin että oli mahdotonta viedä miinoja sinne, mihin oli määrätty. Sen vuoksi hän käski joukkueen ryhtyä taloja sytyttämään.

Joka puolella metsän tumman sahanterän takana loimottivat jo tulipalot värjäten pilvet verenkarvaisiksi. Kolmas ryhmä juoksi lähimpään taloon, suureen harmaaseen rakennukseen jossa oli rykelmä vajoja ja latoj.

Ryhmänjohtaja Anttila ja ryhmän ensimmäinen mies, Leinonen, riensivät tupaa kohti. He pysähtyivät hetkeksi sen kynnykselle. Taskulampun heikko valokeila häilähti huoneeseen, jossa vallitseva sekamelska todisti sotilaiden majailleen siellä. Paperin- ja pahvinkappaleita, talouskaluja, riepuja, lastuja ja risaisia patjoja lojui lattialla sikin sokin. Seinällä riippui kello, jonka tikutus leikkasi terävänä hiljaisuutta.

Kummallinen tunne valtasi miehet; oli kuin tylsä veitsi olisi viiltänyt heidän lihaansa. Oliko kello itse suunnaton, mittaamaton aika, joka oli vihastunut ihmiseen? — Tapa, tapa, tuhoa, se nakutti. — Lopuksi minä kuitenkin tuhoan sinut itsesi, ihmispeto.

Anttila vapautui ensiksi lumouksesta. Hän astui huoneeseen kynnyksen yli.

He kasasivat nurkkaan kaiken syttyvän, minkä löysivät. Tulitikku sähähti vihaisesti ja kasa leimahti liekkiin. Heti kiipesivät tulenkielekkeet seinäpapereihin ja kirpeä savu tuprahti huoneeseen.

— Kuka lienee tätäkin taloa rakastanut kotinaan, virkahti Anttila hiljaa. Leinonen seisoi vaiti ja katseli painuneen päin tulen nopeaa leviämistä.

Savu tuprahteli jo esiin räystäiden alta kun he työntyivät pihalle. Ikkunaruudut räsähtivät rikki; ulossyöksyvät tulenlieskat valaisivat pihan häikäilevän kirkkaaksi ja loivat levottomia varjoja harmaan, iäkkään rakennuksen seinille. Varmaan oli jo moni sukupolvi ahkeroinut näillä tanterilla, rakastanut näitä huoneita ja peltoja, niittyjä sekä hiljaisia metsiä, jotka viheriöivät seudun loivilla, hiekkaisilla kummuilla. Palaisivatko he koskaan edes kotinsa hiiltyneille raunioille?

Miehet seisoivat vielä tovin vaieten räikeästi valaistulla pihalla. Leinosen mielessä välähti erään toisen, jo hiiltyvän talon kuva. Hiilentomu oli mustuttanut lumen sen ympärillä. Oli melkein pimeä; vain silloin tällöin jokin yksinäinen tulenvälähdys yritti tunkea varjoja hiukan kauemmaksi. He kompuroivat jonossa kantaen miinoja yli pihalla lojuvien hiiltyneiden hirren ja laudanpalkien. Äkkiä jono pysähtyi. He näkivät vänrikin poikkeavan palamatta jääneen navetan seinävierustalle ja etumaisten miesten kerääntyvän hänen ympärilleen. Neljä ruumista makasi hangella. He olivat kietoutuneet käppyrälle ikäänkuin nukkuva, jota vilu ahdistaa. Kaikkien kasvot olivat heistä poispäin ja heidän vaatteilleen oli satanut lunta niin että he vaikuttivat omituisen epätodellisilta. Ovatko he omia miehiä? kuiskasi joku. Kukaan ei vastannut. Leinonen kumartui nähdäkseen tarkemmin. Lähinnä makaava ruumis oli jäykistynyt kummalliseen asentoon: oli kuin hän olisi yhä tukenut vasenta polveaan ampumahaudan reunaa vasten ja pidellyt näkymätöntä kivääriä käsissään tähtäysasennossa. Kasvot olivat lumen peitossa niin ettei niiden ilmettä voinut erottaa.

Kummallisen kaksinainen tunne oli vallannut siinä Leinosen. Hänestä oli tuntunut kuin joku vieras henkilö olisi toistanut yksitoikkoisesti ja välinpitämättömästi: mitä nuo oudot miehet sinua liikuttavat! Samalla oli kuolemanpelko kouraissut häntä rautaisin ottein. Hänen olisi tehnyt mieli juosta suinpäin pois paikalta ja heittää miinat selästään. Mutta kuitenkaan hän ei liikahtanut kaan, vaan seisoi pitkän tovin paikoillaan tuijottaen pimeyteen laajentunein silmäterin, näkemättä mitään ja säpsähdellen jokaista kaukaistakin kranaatinräjähdystä.

Leinonen havahtui siihen kun Anttila tarttui hänen käsivarteensa. "Mennään", sanoi hän, "tulipalon loimu voi houkutella paikalle lentokoneita." Leinonen seurasi häntä tielle puhumatta mitään. Heidän korvissaan soi liekkien humina ja maahan putoilevien hirsien ryske. Silloin tällöin tomahti tykinammus tai kranaatti pimeään metsään.

Tiellä oli valoisaa kuin päivällä; sen kummallakin puolen paloi taloja, mökkejä, latoja, riihiä Ja aittoja. He jouduttivat vaistomaisesti askeleitaan kävellen kohti kuva. Hiilentomu oli mustuttanut lumen sen ympärillä. Oli melkein pimeä; vain silloin tällöin jokin yksinäinen tulenvälähdys yritti tunkea varjoja hiukan kauemmaksi. He kompuroivat jonossa kantaen miinoja yli pihalla lojuvien hiiltyneiden hirren ja laudanpalkien. Äkkiä jono pysähtyi. He näkivät vänrikin poikkeavan palamatta jääneen navetan seinävierustalle ja etumaisten miesten kerääntyvän hänen ympärilleen. Neljä ruumista makasi hangella. He olivat kietoutuneet käppyrälle ikäänkuin nukkuva, jota vilu ahdistaa. Kaikkien kasvot olivat heistä poispäin ja heidän vaatteilleen oli satanut lunta niin että he vaikuttivat omituisen epätodellisilta. Ovatko he omia miehiä? kuiskasi joku. Kukaan ei vastannut. Leinonen kumartui nähdäkseen tarkemmin. Lähinnä makaava ruumis oli jäykistynyt kummalliseen asentoon: oli kuin hän olisi yhä tukenut vasenta polveaan ampumahaudan reunaa vasten ja pidellyt näkymätöntä kivääriä käsissään tähtäysasennossa. Kasvot olivat lumen peitossa niin ettei niiden ilmettä voinut erottaa.

Kummallisen kaksinainen tunne oli vallannut siinä Leinosen. Hänestä oli tuntunut kuin joku vieras henkilö olisi toistanut yksitoikkoisesti ja välinpitämättömästi: mitä nuo oudot miehet sinua liikuttavat! Samalla oli kuolemanpelko kouraissut häntä rautaisin ottein. Hänen olisi tehnyt mieli juosta suinpäin pois paikalta ja heittää miinat selästään. Mutta kuitenkaan hän ei liikahtanut kaan, vaan seisoi pitkän tovin paikoillaan tuijottaen pimeyteen laajentunein silmäterin, näkemättä mitään ja säpsähdellen jokaista kaukaistakin kranaatinräjähdystä.

Leinonen havahtui siihen kun Anttila tarttui hänen käsivarteensa. "Mennään", sanoi hän, "tulipalon loimu voi houkutella paikalle lentokoneita." Leinonen seurasi häntä tielle puhumatta mitään. Heidän korvissaan soi liekkien humina ja maahan putoilevien hirsien ryske. Silloin tällöin tomahti tykinammus tai kranaatti pimeään metsään.

Tiellä oli valoisaa kuin päivällä; sen kummallakin puolen paloi taloja, mökkejä, latoja, riihiä Ja aittoja. He jouduttivat vaistomaisesti askeleitaan kävellen kohti kuva. Hiilentomu oli mustuttanut lumen sen ympärillä. Oli melkein pimeä; vain silloin tällöin jokin yksinäinen tulenvälähdys yritti tunkea varjoja hiukan kauemmaksi. Metsästä kuului ahkion rahinaa; joku lääkintämies hiihti tielle vetäen haavoittunutta perässään. Leinosen aivoissa takoi itsepintaisesti yksi ajatus: mitä varten? Ja oli kuin tuli olisi sähissyt vastaukseksi: hulluutta, hulluutta! Ihminen on järjetön olio!

Ikäänkuin hänen sanojensa vahvistukseksi sanoi Anttila yksikantaan: "Järjetöntä on sota. Se, mikä on rakennettu vuosikymmenissä revitään ja tuhotaan muutamissa viikoissa. Viisastunevatko ihmiset milloinkaan?"

Viimeiset sanat jäivät pitkäksi aikaa kaikumaan Leinosen korvissa. Hänen omituisen turrat aivonsa, joita säännöllisin väliajoin vihlaisi ankara tuska, muovailivat hänen itse tajuamatta kokoon lauseen: Viisaus — koska sinä laskeudut maan päälle? Milloin täytät ihmissydämet hyvyydellä ja oikeamielisyydellä?

Pentti Lahti.

Kannattakaa jatkuvasti niitä liikkeitä jotka ilmoittavat Raivaajassa

PATRONIZE THOSE MERCHANTS WHO ADVERTISE IN THE RAIVAAJA

Ilmoittustulot ovat sanomalehdelle tarpeellisia. Ilmoittustulot vaikuttavat sen, että esimerkiksi Raivaajaa voidaan myydä niin halvalla kuin sitä myydään.

Saadaksemme jatkuvasti ilmoituksia on taas tarpeellista, että tilaajat vaikuttavat ilmoituksien saamisen puolesta, antamalla kannatuksensa jatkuvasti ilmoittajillemme.

Seuratkaa ja lukekaa Raivaajan ilmoituksia huolellisesti. Siten voitten havaita josko kannattamanne liike kuuluu ilmoittajiimme, ellei, niin asia kaipaa korjausta.

RAIVAAJA,
Fitchburg, Mass.

Advertising income is essential to a newspaper. It is advertising income which makes it possible that the Raivaaja can be sold at such a low subscription price.

In order to get advertisements continuously, it is necessary that the subscribers co-operate by patronizing regularly those merchants that advertise in the RAIVAAJA.

Watch the ads. in the Raivaaja daily. Thus you will see if the places where you trade are included among our advertisers, and if they are not, the matter should be corrected.

RAIVAAJA,
Fitchburg, Mass.

NEW YORK CITY

TYÖVÄENTALOLLA PÄIVÄLISTA:

Perjantaina 22 p. "Unelma karjamajalla", harj. klo 8.

Lauantaina 23 p. Tanssit kahdessa salissa klo 8.30.

Sunnuntaina 24 p. Konsertti ym. ohjelma-iltaama orpolasten hyväksi. Puheita Onni Syrjäniemi, Jussi Perttilä ja Wilho Hedman, lausuntaa V. Niku-Paavola, kuvaelma, ym. Alkaa klo 4.30. Lippuja etukäteen Raivaajasta, Kansallisseuralta ja F.A.A.C. jäseniltä. Tanssit kaidessa salissa klo 8.30. Lainakirjasto avoinna klo 8—10.

Maanantaina 25 p. Varma Osuustalon vuosikokous Vesan salissa klo 8.30. "Unelma karjamajalla", harjoitus klo 8.

Tiistaina 26 p. Oppikerho Vesan salissa klo 8.45. Johtokunnan kokous klo 8.30.

Keskiviikkona 27 p. M.S.T. Edistysyhdistyksen vuosikokous klo 8.30. "Unelma karjamajalla", harj. klo 8.

ORPOLASTEN ILTAMIIN SUNNUNTAINA!

Ensi sunnuntai Työväentalolla on pyhitetty Suomen orpolasten hyväksi. Yhteinen komitea on varannut ensi sunnuntain iltamiin harvinaisen monipuolisen ohjelman.

Harold Leaman, tunnettu nuori pianisti, tulee soittamaan ava jaissoiton ja sitten pianosooloja.

Laulajatar Carina Orasto tulee laulamaan viisi suomalaista laulua, joista ensimmäisenä hänen oma kirjoittama ja säveltämä "Sankari haudalla", esitetään ensi kerran suomalaiselle yleisölle. Toisena hän laulaa pari Merikannon ja pari Kuulan sävellyksiä.

Juhlapuheen pitää toimittaja Onni Syrjäniemi, lausuntaa Väinö Niku-Paavola.

Kilpailu leijonataulusta, orpolasten hyväksi, siitä puolesta se lostaa Wilho Hedman. Viimeisenä tulee kuvaelma "Sankari haudalla", jonka järjestää Niku-Paavola. Lippuja tähän arvokkaaseen tilaisuuteen on saatavana Kansallisseuran, F. A. A. C. jäseniltä ja Raivaajan konttorista.

Muistakaa orpolapsia. Jos ette mitenkään voi tulla, niin lipun te ainakin voitte ostaa. Ohjelma ensi sunnuntaina alkaa kello 4.30 iltapäivällä.

Varma Osuustalon vuosikokous

Ensi maanantaina, tammikuun 25 päivän iltana, on Varma Osuustalojen, 825 Walton ave. ja 828 Gerard ave. vuosikokous Vesan salissa Työväentalolla 2056 Fifth ave., alkaen kello 8.30 illalla. Jokainen mainittujen talojen osakkaista saapukaa kokoukseen.

"Alku" Osuustalojen vuosikokous

"Alku" I ja "Alku II osuustalojen vuosikokous pidetään tiistaina tammikuun 26 päivä, kello 8 illalla. Alku II kellarikerroksessa olevassa kokoushuoneessa, **828—43 katu, Brooklynissä, N. Y.**

Ed. Yhd. vuosikokous

M. S. T. Edistysyhdistyksen vuosikokous on Työväentalolla, 2056 Fifth ave., keskiviikkona, tammikuun 27 päivä, kello 8.30 illalla. Jokainen jäsen kokoukseen.

New Yorkin Osaston toimikunnille

ASKL New Yorkin osaston alatoimikunnille huomautamme, että vuosikertomukset täytyy jättää järjestäjälle viimeistään keskiviikkona, tammikuun 27 päivä, että ne joutuvat vuosikokoukselle esitettävään vuosikertomukseen. (Osaston vuosikokous on keskiviikkona helmikuun 3 päivä.)

Tri. JENNI E. LAINE
141 E. 56th St. Lexington House
New York City
Apt. 1 C. — Lex. ja 3 Ave. välillä
Puhelin Plaza 3-2087
Tunnilt: päivittäin 10—7 illalla.
Lauantaina sopimuksen mukaan.

Asuto-Osuuskunta VARMAN

(Varma Cooperative Homes Inc.)

sääntömääräinen

VUOSIKOKOUS

pidetään Työväentalossa 2056 Fifth Ave., New York City, maanantaina 25 päivänä tammikuuta 1943, alkaen kello 8.30 illalla.

Kokouksessa tulee esille kaikki säännöissä määrätyt asiat, kuten johtokunnan vauli, tilinpäätös, tilintarkastajain lausunto y.m. vuosikokoukselle kuuluvat asiat.

Varma Osuuskunnan johtokunnan puolesta,

Alex Norena, presidentti,
Erik Elo, sihteeri.

Taistelu lapsihalvaustautia vastaan

Presidentti Rooseveltin rintakuva, joka on 13 jalkaa korkea ja painaa kolme tonnia, paljastettiin New Yorkin pääpostikont torirakennuksessa, 33 katu ja 8th ave.

Majuri LaGuardia, puhuessaan rintakuvan paljastustilaisuudessa, kehoitti kaikkia ottamaan osaa presidentin syntymäpäivärahastoon "kymppisenttien" keräämisessä.

"Newyorkilaiset aina tekevät enemmän kuin yhdenkään toisen kaupungin asukkaat, se on tiettyä", sanoi hän ja lisäsi: "Jokainen kymppisentti, jonka lahjoitatte Valkotaloon menevään rahastoon, lähettäkää toinen kaupungin talolle, niin minä tulen pitämään huolen siitä, että kaikki menevät lapsihalvaustautia vastustavaan rahastoon.

Tämä oli kymmenes' vuotuinen keräys lapsihalvaustautia vastustavaan rahastoon, jota kerätään presidentin syntymäpäivärahaston nimellä.

"Tänä vuotena .toimitettavalla keräyksellä on erikoinen mer kityksensä senkin takia, että vaikka Amerikan kansa on jättiläismäisessä taistelussa, suurimmassa mitä se on koskaan ollut, niin älkäämme unhoittako sitä, että tällä keräyksellä saamme niiden onnettomien elämää hiukan valoisammaksi."

Postikonttorin henkilökunnan keräys, $1,700 maksuosotus, lahjoitettiin lapsihalvaustautia vastustavaan rahastoon.

Presidentin rintakuvan on muovannut sotilas Stanley Mar tineau, entinen nyrkkeilijä ja muovailija ja hän oli itse saapuvilla kuin patsas paljastettiin.

Kaupungin työläisten palkankorotus esillä

Edgar J. Nathan, Jr., Manhattanin Boron presidentti, esitti valtuuston viime kokoukselle, että kaupungin työläisten palkkoja korotettaisiin sen takia että elinkustannukset ovat lisääntyneet. Hän osoitti, että niiden työläisten palkkoja on korotettava joitten vuosipalkat ovat alle $3,600. Jos tämä korotus astuu voimaan, niin se tarkoittaa $13,000,000 lisämenoja kaupungille.

Majuri LaGuardia vastustaa palkkojen korotusta sillä väitteellä, että kaupungin varat nykyisillä tuloilla, eivät riitä niin suuriin menojen lisäyksiin.

Whitney museo liitetään Metropolitan museoon

The Whitney Museum of American Art, 10 West katu, jonka edesmennyt Mrs. Harry Payne Whitney perusti, tulee suljettavaksi ja kaikki esineet sieltä siirretään Metropolitan Museum of Art rakennukseen.

Whitney museossa, joka perus tettiin vuodella 1931, on nykyään lähes 2,000 amerikalaisten taiteilijain maalauksia, yhteensä noin $500,000 arvosta, Mrs. Whitney kuoli viime huhtikuulla ja jätti jälkisäädöksessään $2,500,000 rahaston museon ylläpitämiseksi. Sodan jälkeen tullaan rakentamaan erikoinen rakennus, jonne Whitneyn kokoel mat asetetaan näytteille.

Sata kurjinta perhettä

New York Times lehden joulunseudussa koottavaan "Sata kurjinta perhettä" rahastoon on tähän mennessä vuoden 1942 ke räyksessä karttunut $251,038, jo ka summa on jaettu kurjimmille perheille.

Elinkustannukset lisääntyneet

Kansallisen Teollisuusneuvoston julkaiseman tilaston mukaan elinkustannukset joulukuulla 1942 olivat 8.4 prosenttia suuremmat kuin vuoden 1941 joulukuulla.

Ravinto-aineet ovat nousseet enemmän, aina 17 prosenttia, yhden vuoden ajalla. Vaatetustavarain nousu on 10.6, sekalaiset 4.1, joten keskimääräiseksi nousuksi jää 8.4 prosenttia.

Hiilipula uhkaa New Yorkia

Jos kovan hiilenkaivajien lakkoa ei saada pian loppumaan, niin New Yorkin kaupungissa joudutaan polttamaan pehmeää hiiltä, joten, jos se tapahtuu niin kyllä savu pöllyää suurkylän yllä.

Lakot vähentyneet 90 prosentilla

Työsuhdelautakunnan New Yorkin ja ympäristöpiirin johta ja, Charles T. Douds, vuotuisessa raportissaan osoitti, että työlakot tällä ympäristöllä ovat vii me vuoden aikana vähentyneet 90 prosentilla. Raportti koskee New Yorkin aluetta, johon kuuluvat myöskin Conn. ja New Jerseyn valtiot.

Valkoinen nauha nilkkaan!

Syystä kun pimennyksien ja heikon valaistuksen takia tapah tuu New Yorkin kaupungissa niin paljon tapaturmia, niin uusin esitys on, että jokainen nainen, joka pimeän ajalla kävelee kaduilla, asettakoon valkoisen nauhan nilkkoihinsa, että autoilijat näkevät missä tyttöset ja yleensä naisihmiset mennä vilkuttavat. Michille esitetään val koinen nauha hattuun tai käsivarteen, mutta naisille nilkkaan.

Orpolasten avustusiltamiin

Jokaisella, jonka sydän on paikallaan, on myötätuntoa orpoja kohtaan. — Te voitte avustaa orpolasten kärsimyksiä saapumalla iltamiin Työväentalon juhlasaliin ensi sunnuntaina t. k. 24 päivänä kello 4.30 iltapäivällä.

Harold Leaman soittaa, Carina Orasto laulaa, puheita: Onni Syrjäniemi, Jussi Perttilä ja Wilho Hedman. Lausuntaa ja kuvaelma Väinö Niku-Paavola.

Kilpailu leijonataulusta, lahjoittanut Viljo Kurkko, päättyy tässä iltamassa. Kaikki tulot orpolasten avustusrahastoon.

Iltaman ovat järjestäeet: Kansallisseura, F.A.A.C. ja Amerikan Suomalaisen Kansanvallan Liiton osaston valitsema orpolasten avustuskomitea.

TEANECK, N. J.

Edith Raström kuollut.
Sähkösanoma

Miss Edith Raström kuoli keskiviikkoiltana klo 8 ja haudataan Colonial Home'sta, Teaneck tien varrelta, Teaneck, N. J., lauantaina klo 2 iltapäivällä. Kaikkia vastäviä kehoitetaan saapumaan tilaisuuteen. — O. K.

Pekka Manninen

poistui äkkinäisen kuoleman kautta keskuudestamme viime torstaina, 14 p. Ollessaan vaimon sa kanssa matkalla tyttärensä luokse sai hän verensyöksyn ai voihin. Hän vietiin Holy Name sairaalaan, Teaneck, N. J., mutta ei tullut tuntoihinsa, kuoli muutaman tunnin kuluttua. Oli kova isku sukulaisille tieto hänen kuolemastaan, kun hän ei koskaan sairastanut. Manninen oli syntynyt Lahdessa. Tuli tähän maahan 40 vuotta sitten. Oli kuollessaan 56 vuoden ikäinen. Suurimman osan tässä maassa olostaan on hän asunut New Jerseyn puolella perheensä kanssa. Lähemmin kaipaamaan jäi vaimonsa ja kaksi tytärtä ja neljä lastenlasta. Vainajan siunauksen toimitti pastori D. M. Kleist Colonial Homessa, Teaneck. Sen jälkeen Masonic Lodge antoi juhlallisen hyvästijätön. Paljon oli ystäviä saapunut tilaisuuteen ja paljon oli kauniita kukkasia. Maanantaina aamulla hänet saatettiin viimeiseen koivujen ympäröimään lepomajaansa. — Q.

PAWTUCKET, R. I.

Ensimmäiset kahviaiset

Amerikan Punaisen Ristin hyväksi pidettiin viime sunnuntaina Mr. ja Mrs. H. Hendricksonin kodissa, 242 Vine katu. Tilaisuudessa lyhyesti keskusteltiin kahvaisten pidosta tulevaisuudessa ja päätettiin jättää Antti Muntterin ilmoitettavaksi missä ja milloin seuraavat kahviaiset pidetään. Laila Palon on pidettävä pöytäkirjaa kaikista tilaisuuksista ja myöskin katsottava että niistä lähetetään uutiset Raivaajaan ja amerikalaisiin lehtiin. Bob. Palo valittiin välittämään rahat Punaiselle Ristille.

Tässä ensimmäisessä suomalaisten kahviaistilaisuudessa lahjotuksina tuli $10.15 ja se lahjoitettiin Punaisen Ristin sotarahastoon Pawtucketissa ja Providencessa asuvien suomalaista syntyperää olevien lahjana.

Olen varma, että kaikki nauttivat tilaisuudesta. Saimme kuulla huvittavia kertomuksia Henry Askelilta, Bob. Palo soitteli, useat henkilöt lauloivat ja myöskin näimme elokuvan. Myöskin on mainittava syömisistä ja kahvista, jota sai ryypiä kahdentaisen sokerin kanssa.

Toivon, että seuraavissa kahviaisissa on mukana paljon uusia henkilöitä. Älkää arkailko matkustaa bussilla ja katuvaunulla. Oli aika, jolloin Fuusiot matkustivat 20 ja 25 mailia katuvaunuilla vieraisille eivätkä pitäneet sitä minään. Katsokaa vaan, kun matkalle lähdette, että olette liian pimästi pukeutuneet ja jos välillä vähän tuntuu kylmältä, muistakaa, että matkan päässä teitä odottaa lämmin juoma ja ellei se sulata teitä, me pidämme huolen että Palolla on hanurinsa mukana ja saatte pistää polkaksi, mikä varmasti jäsenet sulattaa.

* * *

Edellämainitussa tilaisuudessa keskusteltiin myös avustustansien pidosta. Kysymys on saisimmeko sille kaikkien kannatuksen? Mitään varmaa päätöstä asiasta ei tehty ja siksi olisimme halukkaat kuulemaan mielipiteitämme ja esityksiämme näiden tilaisuuksien suhteen. Olisiko teillä minkäänlaista esitystä haalin suhteen, johon olisi helppo pääsy bussilla ja katuvaunuilla? Ja miksi ette keskustele asiasta ruotsalaisten ja amerikalaisten tuttavienne kanssa? Ja entäs vapaaehtoiset lahjoitukset ravintolaan? Jos teillä on esityksiä, kirjoittakaa niistä minulle tai tullkaa seuraaviin kahviaisiin ja esittäkää ne siellä. Osoitteeni on: Laila Palo, 152 Fuller katu, Pawtucket, R. I.

* * *

Providenceen ja ympäristöön viimeaikoina tulleiden suomalaisten joukossa ovat myös Henry ja Mandi Askeli. Tervetuloa! — Laila.

TROY, N. H.

Hengellinen kokous perjantai-iltana 22 p. tammik. klo 7 Kalle Isaacksonin kodissa. Ja sunnuntai-iltana samassa paikassa kello 7. Puhujina ovat evangelistat Anton ja Mrs. Salo. Laulua ja soittoa on runsaasti. Kaikkia kehoitamme saapumaan. — Kv.

SPRINGFIELD, Mass

Menneitä asioita.

"Toivon" kokous pidettiin 7 p. tammikuuta, 22 Manhattan St., Mrs. Saaren kodissa. Seuraava kokous on Terholla, 37 Carver St., 3 p. Helmikuuta kello 8 illalla.

Kahviaiset Punaisen Ristin hyväksi,

pidettiin 17 p. t.k. ja onnistuivat ne, huonosta ilmasta huolimatta vii toiveiden. Väkeä oli talon täydeltä ja kahvipöytä monipuolisine herkkuineen oli kaiken iltaa yleisön käytettävänä. Kahviaiset kustansi ja illan emäntinä toimi Anna Aalto, Fanny Johnson ja Lovisa Suomala ja pidettiin ne Anna Aallon kodissa. Vapaaehtoisena lahjoituksena kertyi 20 dollaria.

Tässä kuussa on vuosi, kun perustettiin suomalainen osasto toiminaan Punaisen Ristin hyväksi. Se pieni ryhmä suomalaisista, joka on ollut toiminna sa mukana on järjestänyt kahviaisia, joista on vapaaehtoisina lahjoituksina kertynyt varoja Punaisen Ristin hyväksi $158.65.

Ommeltu on 233 kpl. erilaatuisia esineitä ja kudottu 101 eri kappaletta, Punaisen Ristin päämajasta oli tullut kiitoskirjelmä, joka kokouksessa luettiin ja jossa annettiin tunnustus suomalaisten toiminnalle.

Seuraavat kahviaiset pitää kodissaan Mrs. Donald Germain, 59 Granby Road, 21 p. helmikuuta kello 4 i.p. Kahviaiset kustantavat Mrs. D. Germain ja Mrs. E. Saari. — H. H.

WORCESTER, MASS

Hilja Ilvonen tanssii Auditoriumissa

Miss Hilja Ilvonen, worcesterilainen tanssijatar, joka on kier tänyt laajasti maailmaa Bert Nagle'in kanssa esityksiä antaen, esiintyy ensi viikolla Memorial Auditoriumiin järjestettävässä hyväntekeväisyyssirkuksessa. Ennen sotaa Miss Ilvonen esiintyi Europassa mutta sitten on esiintynyt täällä omassa maassa. Hänen kotinsa on talossa 34 Belmont-kadun varrella.

WEIM Program Schedule

4:00 News
4:05 Tom, Dick and Harry"
4:30 "Calling Fort Devens"
5:00 News
5:15 Melody Matinee
6:00 News
6:15 Press Roundup
6:20 Sport Page
6:25 Speaking For
6:30 Town Topics
6:45 Spotlight
7:00 Fulton Lewis Jr.
7:15 Fairy Tale
7:30 Books and Authors
7:45 Grandioso
8:00 Special Feature
8:15 From Mutual
8:30 Dark Destiny
9:00 Special Feature
9:15 Dance Orchestra
9:30 Sinfonietta
10:00 Raymond Clapper
10:15 Dance Orchestra
10:30 Special Feature
10:45 Dance Orchestra
11:00 News
11:30 Rainbow Music
12:00 News

AMERIKALAISET POJAT SURMAAVAT PISTIMILLÄ NATSEJA AFRIKASSA

Kirj. John Little

Afrikasta ja Tunisian ankarilta taistelukentiltä saavat viime viikolla kertomukset kolmesta amerikalaisesta pojasta, joitten nimet ovat tyypillisenä esimerkinä Amerikan kansasta ja Amerikan armeijasta: Setaantie Leonard Aaronson, Setaantie Jorge Archilla ja korpraali Peter di Capua. Yksi heistä menetti henkensä, yksi säilytti elämänsä sattuman avulla ja kolmas otti pistimellään kaksi natsia hengiltä.

Setaantie Aaronson'in tarina on yksi monista, jotka juuri ovat tulleet päivänvaloon ollen lähtösin niistä kummista yhteenotoista, joita käydään kuusi mailia pohjoiseen Medjez el-Bab'ista.

Vaerisolien ja korkkitammimetsien suojissa joukkue amerikalaisia jalkaväkimiehiä iski pistimillään kuoliaaksi kaksikymmentäviisi kuudestakymmenestä hyökkäävästä saksalaisesta. Kertoessaan kuinka hänen osalleen tuli kaksi näistä saksalaisista, setaantie Aaronson sanoi: "meillä oli ainoastaan yksi vaihtoehto ja me teimme sen."

Näillä arabialaisilla kukkuloilla käydään kuumaa taistelua. Verisiä yhteenottoja tavahtuu niiden välillä, jotka väijyvät kallionkielekkeiden ja puitten suojissa. Patrullit tekevät tulisia hyökkäyksiä öisin. Hyökkäykset ovat kuin pistoja, häljaisia ja nopeita. Mutta antakaamme Aaronson'in kuvailla yhtä niistä:

"Olimme ottaneet kukkulan haltuumme edellisenä yönä ja olimme nyt sitä puolustamassa. Saksalainen patrulli saapui tiedustelemaan miten pitkälle se voisi tunkeutua rajojemme sisäpuolelle. Yö oli pimeä ja heitä oli noin kuusikymmentä miestä. He olivat linjojemme sisäpuolella ennenkuin vartiomme ehti antaa hälytysmerkkiä.

"He avasivat tulen meitä kohti, mutta emme uskaltaneet siihen vastata pelosta, että kuulamme voisivat sattua omiin miehiimme, joita oli hajallaan kaikkialla ympäristössä. Sensijaan me hyökkäsimme pistimillä.

"Tämä oli kuin miekkailukaksintaistelua. Jos osasit väistää kyllin nopeasti ja upottaa teräsi vihollisen, olit voittaja. Ensimmäistä uhriani löin ensin kiväärinperällä, jonka jälkeen käytin pistintä. Hän vaipui kuolleena maahan."

Setaantie Aaronson sanoi, että hän liikehti eteenpäin toisten amerikalaisten mukana ja kohtasi uudelleen muutamin saksalaisia, joista yksi hyökkäsi suoraa päätä häntä kohti.

"Hän oli vieläkin suuremopi kuin ensimmäinen kohtaamani, eikä yrittänyt iskeä minua pistimellä", sanoi Aaronson. "Hän heilutti kiväärinperäänsä pystysuorasti minua kohti. Tämän tarkoituksena on tehdä vastustaja kyvyttömäksi ja siinä tapauksessa, että lyönti epäonnistuu, lyöjä on jokatapauksessa aseensa herrana ja voi olla varuillaan.

"Hän kuitenkin epäonnistui aikeessaan, sillä hän heilutti kivääriperäänsä sellaisella voimalla, että hän itse pyörähti saamastaan vauhdista ympäri, joten minulla oli tilaisuus antaa hänelle haluni mukaisesti.

"Minun ei tarvinnut antaa käskyäni käskyä mitä niitten tuli tehdä. Seurasin vaistomaisesti periaatteita, joita armeija oli minulle opettanut vuosien kuluessa.

"Jäleläolevat saksalaiset olivat nyt saaneet tarpeekseen ja antautuivat. Ne, jotka ymmärsivät englanninkieltä, pudottivat aseensa ja ristivät kätensä antautumisen merkiksi. Me piirsimme heidät ja kun joukkomme vapautettiin, pidimme yhä kokkaa hallussamme.

"En halunnut surmata näitä miehiä. Me halusimme kaikkien heidän antautuvan ahdas alkaen. Mutta he halusivat taistella. Kysymyksessä oli joko he tai me, joten meille jäi ainoastaan yksi tehtävä, jonka me myös suoritimme."

Samojen taistelusariojen aikana "Long Stop Hill" nimisen kukkulan omistamisesta, joka on saanut nimensä englantilaisen krikettipeli termin mukaan — sattui outo tapaus, joka pelasti korpraali Peter di Capua'n hengen. Hän oli ryhtynyt tuhoamaan kallionkielekkeiltä kymmenen jäljen korkeudesta. Putoamisen oli aiheuttanut ammus, joka oli räjähtänyt juuri hänen jaloissaan. Jalkeille kavutessaan hän alkoi edetä saksalaisia linjoja kohti huolien niitä omien joukkojensa majoitusaikaksi. Saksalainen sotilas kiinchti heittää mään kranaatin häntä kohti, mutta odottamatta se räjähti hänen omaan käteensä.

"Eräs englantilainen sotilas, joka auttoi minut ja erään oman haavoittuneen sotilaamme turvaan, kertoi minulle, että rajähdyksessä saksalainen sotilas menetti toisen kätensä ja sai repeämän sivumuna", kertoi korpraali di Capua. "Siellä hän makasi polvessä ja hauisi saksankielellä. Hänet vietiin yhteen sairaalaistamme enkä tiedä, jos hän jäi elämään tai ei. Olen ainoastaan kiitollinen siitä, että kranaatti ei saapunut kohdalleni."

Korpraali Capua on 27 vuotta vanha ja on ollut armeijassa määrä-ikunsta lähtien vuonna 1941. Ennen armeijaan tulroaan hän työskenteli prässärinä.

Jorge Arcila, jonka äiti asuu nykyään Puerto Ricossa, oli sotamies Aaronson'in ystävä. He värväytyivät armeijaan lokakuussa 1940, jolloin Aaronson oli 19 vuotias ja Archilla 26 vuotias. Ja he taistelivat yhdessä kunnes Archilla sai surmansa taistelussa Tunisian hyökkäyksen alkupäivinä. Aaronson'in äidillä, rouva Grace Aaronson'illa on pöydällä Archilla'n valokuva. Hän asuu Brooklynissä, N. Y.

Ennen armeijaan lähtöään sotamies Aaronson, joka kävi Thomas Jefferson High School'in Brooklynissä, asui vanhempiensa luona ja työskenteli eräässä täytekynätehtaassa. Hänen viimeinen kirjeensä kotiin oli kirjoitettu joulukuun 14 päivänä, neljä päivää ennen hänen 21-vuotista syntymäpäiväänsä. Hän kirjoitti, että hän toivoi voivansa viettää syntymäpäiväänsä jollakin tavalla.

KIHLAJAISKEMUT

Tässä taannoin kerrottiin eräästä miehestä sellaista puolisankarillista juttua, että siinä on mies joka on onnellisesti siunattunut kukoistavimman muorantensa niin, ettei ole tullut sotkeuntuneeksi lommenpaulohin sellaisilla nööreillä etteikö olisi niitä saanut poikki katkotuksi tai muuten selvitetyksi. Niinpä oli mies säilyttänyt valtoimen vapautensa siinä suhteessa.

Hän oli niitä miehiä, joka ei täytettyyn lasiin sylkäissyt; ja jos sylkäisikin, niin ainoastaan sen vuoksi, että sai nauttia sen sisällön aivan yksinään —. Niin hän eli sellaisena vasikkana, joka juo.

Ikää karttui, aika muuttui ja ihmiset ajan mukana. Mies eleli huolettomana, pirrastellen toisten huolettomien mukana, joiden luku osoitti nousua. Mutta hänkin vanheni vaikka ei vakaantunut. Hän mukana varsivat hampaat pois suusta, mutta hän hankki itselleen uudet, tehtaantekoiset purimet. Huomasi itsensä nuorentuneeksi ja joi siitä ilosta kerätyitä huomusrahojaan iloisessa seurassa, jossa ajan tavan mukaan oli viekoittelevia eevoia.

Yksi Eeva oli kehunut miestä kaunniksi ja muuten herttaiseksi kaveriksi, verraten häntä kreikkalaiseen Apolloon! Naurettiin ja juotiin Apollon malja. Mies kaiveli muistojaan kaunuuden vertauskuvista... ja musti Pompadourin, vertasi toveritartaan siihen. Naurettiin ja juotiin madamme Pompadourin malja. Lopuksi huomattiin, että he molemmat ovat sentään vielä nuoria.

Kaunuita ihmisiä; että eiköhän tehdä toinen toistaan nuorempi-ksi—! Ja tapahtui niin. He kuuluivat sitä "vihiviheliäisyyteen" naurettiin ja juotiin kilpajaisemaljat.

Hauska ilta lupui nikkarumoille, jolloin harjoitsikin vähän taiteilirskin, nipsuun rentoihin häämuneoihin tms. tuohon.

Aamulla hesi ilokkuhin itsensä jostakin narkosta, mutta äsken leivotun aviomiehen hampaita ei loytynyt mistään. Morsian oli krapulan vuoksi pahatuulinen ja sanoi, ettei hän huolikaan hampaattomasta miehestä, että jos ei hampaita pian löydy niin Apollo jää.

Sankarin mieleli kävi apeaksi, että näinkö se piti sitten alkuunsa katketa, enenkun oikein kunnolleen alkaunkaan pääsi. Oi, kallis, rakas Pompadourini! Älä jätä minua nyt heti tällä "korkealla ajalla" haukkumaan tyhjää ilmaa...

Mutta missä hätä suuri, siellä apukin lähellä on: Paikalla osui olemaan eräs nokkela mies, joka niinkään oli ollut osallisena kihlajaismenoissa ja siinä sivussa huomannut, että hoomuseahoista oli vielä "rolla" jalella. Nokkela mies kiirehti selittamään, että ei tällä korkean tekniillisen kulttuurin aikakaudella ole suotta hoopua takastetustaan yhden vaivaisen "hammassetin" takia. Silla katso, minä tässä olen hammastekni kon agentti eli asiamies, ja otan ennenkuulumattoman halvalla tilaukseen miselle hampaille. Että jos Eeva pysyy päätöksessään, niin laitetaan uusi purkasiin kalusto miehen suuhun — sanoi mies.

Eeva epäroi, mutta jäi kuitenkin odottavalle kannalle. Nokkela mies tarkasteli vastarakastuneen suuta ja puheli: Tää on vieja hyvä suu, että tänne kun istutetaan uudet purimet, niin jopa pitää olla ihme ettei suutelotkin maistu makealle puolelle misukselle. Hän kosketteli ja suinaili miehen ikeniä ja uudelleen todisti suun hyvyyttä: — ja hyvähän se kaiketi olikin kun aina oli pidetty hyvässä voiteessa.

Sitten agentti lähti, mitat ja merkinnät muistikirjassaan ja mieheltä saamansa viiveät seteliit saman muistikirjan kansien välissä.

Kihlautuneet odottivat viikkoja parikin, jopa kolmannenkin, hammasherraa ei vaan kuulunut. Morsian keitti velliä hampaattomalle yljäileen epäilyksen kaikerrus mielessään.

Muutaman viikon kuluttua löi hän kanhan naulaan ja risti vellipannun kumuttiin, lähti itse ottamaan selvää mihin se vietävän hammasagentti oli joutunut. Hän tiedusteli yhdeltä ja toiselta hammastekniikolta, sennimistä agenttia — mutta mässään ei tiedetty mitään. Silloin Eeva suuttui ja päätti olla palaamatta hampaattomaan yljän luo; sillä hän ei halunnut olla veljinkeittäjänä ja kylkiluuna koko loppua ikäänsä sellaiselle miehelle jonka suussa ei ole yhtäkään luuta.

Nyt se hampaaton mies keitteloo itse vellinsä ja kiristeleisi rampaitaan jos olisi niitä kiristeliä. — K-ri.

JOS TARVITSETTE
LISÄÄ PUNAISTA VERTA

Koettakaa tätä mainiota vuosisata-lääkettä — Lydia E. Pinkham's Compound Tablettera (rautaa lisätty) — yksi parhaista ja nopeimmista kötikeinoista saada lisää punaista verean. Pinkham'in Tabletit ovat myöskin koulutettu huojentalla naisten elimistön kuukautisiss häiriöissä eksi, että niillä on rauhoittava vaikutus yhteen naisten tärkeimmistä elimistä. Seuratkaa ilmoitelmaohjeita.

-- Kiitos --

Teille ystävät siitä yllätyksestä jonka olitte järjestäneet Lähetyskirkkoon meidän pienen mökin johdosta. Kiitos rahalahjasta, jonka jätitte meille muistoksi. Erikoinen kiitos toimihenkilöille. Muisto tästä tilaisuudesta säilyy aina mielessämme.

TILDA, OTTO ja VIOLA HYTÖNEN
3 Thompson St., Maynard, Mass.

Kiitoslause

Sydämelliset kiitoksemme Teille ystävät, jotka niin odottamattoman yllätyksen meille valmistitte Clevelandin suomalaiseen kirkkoon tammik. 10 p. illalla 25:nen häänäivämme johdosta. Kiitos niistä runsaista rahalahjoista Teille Clevelandin, Oberliinin ja Middlefieldin ystävät, sekä Weirtonin ja ympäristön ystävät. Myös lahjoista, jotka saapuivat Warrenin, Chicagon, New Yorkin ja Newport, R. I. ystäviltä ja omaisilta. Erikoinen kiitoksemme vielä tämän unhoittumattoman juhlan järjestäjille ja avustajille Mrs. William Monoselle, Mrs. Matt Suntialalle, Mrs. Väinö Mackey'lle, Mrs. Oscar Seppelinille ja Kitinojan perheelle. Kaikista näistä suuremmoisista lahjoista ja rakkauden osoituksista emme osaa sanoin kiittää, vaan tulee tämä muistorikas tilaisuus säilymään mielissämme elomme ilaan asti.

Ystävyydellä,

ELVI ja EINAR HEILAKKA

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

— Sektori D tulee järjestämään täydellisen mobilisoinnin jonakin aikana ensi sunnuntaina iltapäivällä, ilmoitti päävartija Russell L. Merrill. Kaikki siviilipuolustusvoimat tuossa sektorissa silloin kutsutaan tehtäviinsä.

— Harry Miller, Mr. ja Mrs Morris Millerin poika talosta 10 Boutelle-kadun varrella on kirjoittanut musiikin lauluun "Marching Through Berlin", mikä on valittu aihelauluksi presidentin syntymäpäivätansseihin kautta maan. Tuo nuori säveltäjä nyt asuu Forest Hillillä, N. Y. Sanat lauluun on kirjoittanut Bob Reed.

— Joseph O. Marceau on korotettu korpraalista kerantiksi, ilmoittaa eversti Bernard S. Thomson Will Rogers Fieldiltä, Oklahomasta. Hän on talossa 185 Riverkadun varrella asuvien Mr. ja Mrs. Jerry E. Marceaun poika. Hän on ollut jo mainittulla lentokentällä viime helmikuun yhdeksännestä päivästä alkaen.

Lyhyitä tietoja pojistamme

Exeterin, Ont., lentokoulussa viime viikon perjantaina suoritti 24 ontariolaista oppilasta kurssinsa loppuun ja heille kaikille jaettiin juhlatilaisuudessa siivet. Kurssilaisten joukossa oli myöskin yksi suomalainen nuorukainen, nimittäin "Leading Aircraftman" Torsti Siltala, kotoisin Sault Ste. Mariesta, Ont. Kurssilaisten joukossa oli myös oppilaita Britanniasta, Yhdysvalloista ja muista osista Canadaa.

* * *

Eugene O. Lampula talosta 199 Mechanickadun varrella on suorittanut koneidenkorjaajan kurssin laivaston harjoituskoulussa Great Lakessissä, Ill., ja hänellä nyt on kolmannen luokan aliupseerin arvo.

* * *

Sotamies Olavi P. Haapola talosta 361 Elmkadun varrella on siirretty Fort Monmouthista, N. J., signaalikouluun Athensiin, Ga.

* * *

Väinö A. Syri, jonka koti on talossa 25 Springkadun varrella, on korotettu korpraalista kersantiksi armeijan ilmailukentällä Bainbridge'issä, Ga. Hän liittyi noihin voimiin viime huhtikuussa ja kuuluu tällä kertaa maajoukkoihin perusopetuksen koulussa Bainbridge'issä.

Muistaako kansa?

Tässä vain vaatimattomasti tiedustellaan, että muistaako kansa, että ensi lauantai-iltana on Saiman talossa tanssit — oikein keskitalven tanssit, joihin Saiman tammikuun ryhmä kutsuu kaikkia viettämään iloisen illan pitkästä aikaa. Hakalan Frankin orkesteri tulee soittamaan.

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG

Marmorikansinen, tamminen astiakaappi myydään halvalla, jos ostetaan heti. — E. S. Lynde, 94 Warren St., Fitchburg.

City Shoe Repairing Co. Kengät korjataan uusiksi. Hattuja puhdistetaan ja lestotetaan. Kun käytätte palvelustamme yhden kerran, niin työmme takaa että tulette toistekin. — 831 Main St., Fitchburg, Mass.

Kaikenlaisten öljypolttimoiden korjausta ja puhdistusta otan vastaan. Myös asetan ja korjaan uuneja ja kuumanilman lämmityslaitoksia. Nyt olisi aika laittaa kuntoon kuumanilman lämmityslaitokset ensi talvea varten. — Hjalmar Wirkkala, 179 High st. Tel. 5123 W.

Sadat tämän lehden lukijat tarkastuttavat silmänsä ja sovituttavat silmälasinsa spesialistilla, Dr. Fred Gathercole'lla, 353 Main St., Fitchburg, Mass. Olette aina tervetullut neuvottelemaan.

WORCESTER

Peter Kosken parturiliike, 45 Orchard St

WESTMINSTER

Pian poikiva hyvärotuinen kuttu myydään 25:llä dollarilla. — Lucander. 6-31.

VÄHÄN VOITA LOWELLISSAKIN

Kustaa Viitala, New Yorkista ja Lowellista, pyrähti eilen toimitalossamme matkallaan Lowellin ja kertoili siitä bussitapaturmasta, jonka takia hän joutui palaamaan Fitchburgiin Lunenburgista ja käymään Burbankin sairaalassa ensi apua saamassa.

Samalla kertaa hän puheli paljon muustkin, työoloista Lowellissa ja suomalaisten tapaamisesta New Yorkissa.

— Vikasta näytti liike olevan New Yorkissa Viidennen avenuen Työväentalossa, vieraamme puheli. Mutta paljon sieltä New Yorkista on muuttanut suomalaisia muille markkinoille työolojen takia. New York nähkääs ei ole varsinainen sotateollisuuskaupunki ja rakennustyöt, joissa suomalaisia on paljon, tämän duration aikana ovat vähissä.

Näin puheltuaan toveri Viitala alkoi kertoa eräiden ravintoaineiden puutteesta ja lausui:

— Menen osuuskauppaan ja katson enkö sieltä saisi eräitä kalalajeja, joita emme siellä Lowellissa saa. Tiedän, että niitä osuuskaupassa täällä on, taikka on ainakin ollut, koska olemme joskus käyneet niitä ostamassa osuuskauppanne haarakaupasta Milfordista, N. H., johon Lowellista on vain 25 mailia. Syömme nyt usein kalaa kun siellä Lowellissa ei saa voita juuri ollenkaan.

— Mitä, eikö Lowellissa ole voita? tiedustelimme. Olemme huulleet, että osuuskaupastamme vain puuttuu voi.

Tuohon Viitala vastasi selostaen, että hän uskoo meillä täällä osuuskaupassa olevan enemmän voita kun heillä siellä Lowellissa. Samalla hän kertoi tarinan Long Islandista, N. Y., jossa hän oli lähtenyt hakemaan voita serkkunsa vaimolle, jonka luona hän oli vieraillut. Sanoi Kustaa:

— Menin kaupungille ja huomasin erään kaupan edessä pitkän linjan miehiä ja naisia. Pysähdyin tuon lijan päähän ja tiedustelin, että mitäs tässä odotetaan. "Me odotamme saavamme voita" — lausui edessäni oleva nainen. Seisoin liniassa hetkisen, mutta kun se liikkui hitaasti kaukana olevaa kauppaa kohti eikä ollut mitään varmuutta siitä, että saan voita niin jätin linjan ja palasin voitta serkkuni perheeseen.

Lehtovaara—Mäki

Miss Irma Mäki, Mr. ja Mrs. Walter Mäen tytär talosta 275 Charleskadun varrella, ja vänrikki Eino Raymond Lehtovaara, Mr. ja Mrs. Eino Lehtovaaran poika talosta 44 Sandkadun varrella, Gardnerissa, vihittiin aviolliittoon kello 7 eileniltana suomalaisessa lähetyskirkossa Elmkadun varrella. Vihkimisen toimitti pastori Andrew Groop.

Nuorten omaisia ja ystäviä oli läsnä vihkiäistilaisuudessa Fitchburgista, Gardnerista ja Worcesterista ja monilta muilta paikkakunnilta mutta morsiamen isä Mr. Mäki oli kiinni kiireellisessä sotatyössä Philadelphiassa eikä päässyt tulemaan tyttärensä vihkiäisiin.

Mrs. Dana Fletcher oli kunniamatroona ja miss Esther Mäki morsiuspiikana, Joseph Lonargen oli puhemies ja Eugene Hellman sulhasronki.

Vihkiäisiä juhlittiin Kalevakodissa, jossa tarjoiltiin syötävää ja virvokkeita sekä soitettiin tanssia.

Nuori pari lähti juhlasta häämatkalle New Yorkiin.

Morsian pääsi Fitchburgin korkeakoulusta 1939 ja sulhanen Gardnerin korkeakoulusta 1938 ja valtion opettajaopistosta täällä Fitchburgissa 1942.

Vänrikki Lehtovaara on juuri suorittanut rannikkovartijastossa neljän kuukauden kurssin ja nyt menee Cornel-yliopistoon suorittamaan Diesel-koneen kurssia. Hän vie Ithacaan mukanaan nuoren emäntänsä.

KADOKSISSA OLEVA SEILARI LÖYTYNYT

Mr. ja Mrs. Ulric Begnoche talossa 36 Fairmount-kadun varrella saivat sellaisen tiedon eilen, että heidän poikansa Gerald A. Begnoche, ensimmäisen luokan matruusi Yhdysvaltain laivostossa, joka ilmoitettiin t. k. 11 päivänä kadonneeksi, on turvassa Newportissa, R. I. ja saapuu kotiinsa tulevassa viikon jännassa. Hän varväytyi laivastoon viime heinäkuussa.

Mäntylän hautajaiset sunnuntaina

Charles Mäntylä haudataan ensi sunnuntaina iltapäivällä Sawyerin toimistosta, johon suruväki kokoontuu kello 2 iltapäivällä.

Ilmatieteessä annetaan kursseja

Armeija nyt tarjoaa erikoisia kursseja ilmatieteessä miehille, joiden ikä vaihtelee 18—30 vuotta ja jotka täyttävät varmat vaatimukset noita kursseja varten. Näille kursseille voivat ilmoittautua siviilit ja reservimiehet.

INDEPENDENT JA LOKWOOD SAA T-LIPUN

Hallituksen rahastovirasto on ilmoittanut Independent Lock Companylle ja Lockwood Hardware Manufacturing Companylle eilen, että näille veljesyhtiöille on myönnetty T-lippu tunnustukseksi siitä, että niiden työläiset sijoittavat 10 prosenttia palkastaan sotabondeihin. Hiljattain molemmat yhtiöt saivat armeijan ja laivaston E-lipun tunnustuksena tehokkaasta tuotannosta.

CHANGE NOW TO A&P COFFEE

For these important reasons:

1. Freshness is vital . . .
2. No better coffee at any price . . .
3. From plantation to you —direct . . .

SAVE UP TO 10¢ A POUND

EIGHT O'CLOCK COFFEE 2 LB. BAGS 41¢

RED CIRCLE COFFEE 2 LB. BAGS 47¢

SUPER A&P MARKETS

BOKAR COFFEE 2 LB. BAGS 51¢

NUTRITIONISTS SAY:— "FOR HEALTH, EAT FISH OFTEN"

WHITING FANCY DRESSED	LB	12¢
Redfish Fillets	LB	25¢
Mackerel Fillets	LB	23¢
Swordfish	LB	55¢
Mackerel FANCY CAPE	LB	12¢
Salmon	LB	33¢
Herring	LB	12¢
Pollock SLICED	LB	19¢
Tuna Fish	LB	19¢
Shrimp	LB	29¢
Scotch Kippers	LB	23¢
Fresh Smelts	LB	29¢
Oysters IN SHELL	DOZ	29¢

FANCY MILK-FED, 4 TO 6 LBS

FOWL LB 37¢

BROILERS LB 39¢ TENDER, YOUNG—2½ TO 3½ LBS

ORANGES JUICY FLORIDA 2 DOZ 29¢

RICH IN VITAMINS B1, C

CRISP, TENDER WHITE CELERY 2 LGE BCHS 29¢

SIZE 176's—NAVEL ORANGES DOZ 37¢

CALIFORNIA ICEBERG LETTUCE LGE HEAD 15¢

CARROTS CALIF. FRESH 2 LGE BCHS 15¢

GRAPES FANCY EMPEROR 2 LBS 29¢

McIntosh Apple Feature!

McINTOSH APPLES 4 LBS 23¢

Juicy, vitamin-laden native beauties —good for every apple use

TAMMIK. 18 P:STÄ ALKAEN ..... JA VOITTOON ASTI

Yhdysvaltain hallitus on asettanut kaikissa valkeissa leivissä käytettävien aineiden standardin.

Leivän leikkaaminen leipomoissa on lopetettu.

NYT KUTEN AINA ..... MARVEL ON TEIDÄN EDULLISIN LEIPÄNNE

—Suuri

Kataloga tekee

Sears'in

Teidän - -

Suureksi puodiksi

Kerta-matka osteluanne varten

Säästää rahaa - Autoa - Taijereita - Gasoliinia

Ostakaa Sears'ilta! Olkaa edellä useammalla kuin yhdellä tavalla! Kertamatka-ostelu säästää autoa . . . säästää aikaa, taijereita, gasoliinia. Niitten tuhansien tavaroiden lisäksi, joita meillä on varastossa, voitte valita enemmän kuin 100,000 tavaralajia käsittävästä SUURESTA, erikoisesta kataloogastamme meidän tilausosastoltamme. Sears on teidän SUURI kauppanne sota-ajan ostelua varten.

$10 tai suuremmat ostokset helpolla maksutavalla

Sears, Roebuck and Co.

Tel. 334

564 MAIN STREET — FITCHBURG

"Sears Stores Have Posted or Marked Ceiling Prices In Compliance With Government Regulations"

Virallinen tieto saapunut WPA:n sulkemisesta

Pormestari Woollacott on saanut virallisen tiedon WPA-töiden lopettamisesta, mutta kun kaupunki jo aikaisemmin on päättänyt nämä työt lopettaa niin ei tuo tieto täällä herättänyt mitään kiintoa.

Yksityisten töiden vähimmillään ollessa täällä oli noin 1400 henkeä noissa yleisissä aputöissä. Mutta tuo luku täällä vähentyi vähempään kuin viiteenkymmeneen viime kuluneiden viikkojen aikana.

SAIRAS MIES JOUTUNUT PAKENEMAAN TULTA

Tulipalo talossa 70 Boutellekadun varrella ajoi eilen iltapäivällä 56 vuoden ikäisen miehen sairasvuoteesta naapuriin. Samuel Steinberg — se on miehen nimi — oli vuoteessa keuhkokuumetta sairastamassa, kun musta savu alkoi nousta kellarista ylös ja hälyytys annettiin palokunnalle. Palokunnan osasto apulaispäällikön John Nikulan johtaessa sammutti tulen mutta vahinkoa tuli muutamien satojen dollarien edestä.

EV.-LUTERILAISEN SEURAKUNNAN UUTISIA

Tänään, torstaina, klo 8 ill. on ompeluseuran ilta kirkkosalissa. Mr. ja Mrs. Robert Lahti tarjoilevat kahvia ja varaavat ohjelmaa, toivossa, että saisivat paljon vieraita.

Ensimmäisen ryhmän kokous on torstaina klo 9 ill., siis ompeluseuran ohjelman päätyttyä. Tulkaa kaikki ryhmän jäsenet, sillä tämä on viimeinen kokous ennen juhlaa joka pidetään ensi sunnuntaina klo 7:30 ill.

Matti Anttonen.

LÄHETYSSEURAKUNNAN TOIMINNASTA

Viime sunnuntaina vietettiin kirkossamme perhejuhlaa, jossa tarjoiltiin seurakunnan nuorten uutterien emäntien toimesta maukas lootapäivällinen moninaisine sivu- ja jälkiruokineen. Päivällisvieraita oli saapunut runsaasti ja tarjoilu oli vapaa, josta suuri kiitos ruuan lahjoittajille ja uutterille emännille vaivanne näöstä.

Päivällisen jälkeen aloitettiin juhlaohjelma yhteislaululla Harpunsävelistä, jota seurasi raamatunlukua ja rukous (varapuheenjohtaja) J. Haapaniemi, tervehdyspuhe ja kiitos (esimies) A. Pollari, laulua laulukuorolta, lyhyt puhe George Forss, puhe past. A. Groop, laulua kuorolta, yhteislaulu ja loppurukous, past. A. Groop. Väliajalla on hyvä kahvintarjoilu moninaisine leivoksineen joka oli myös vapaa.

Iltakokous alotettiin yhteislaululla Harpunsävelistä. Past. W. Hokkanen Worcesterista johti alkurukouksen jota seurasi yhteislaulu, H. S. Kalle Tuukkanen Worcesterista luki raamatusta 27 Ps., puhuen lyhyesti sen johdosta, johtaen myös rukoukseen ja kiitokseen. Juhlapuhujamme past. W. Hokkanen piti hyvin liikuttavan puheen "Rististä". Puhe oli hyvin opettava ja sisältörikas todellakin. Laulua oli kuorolta. Yhteislaulu, loppusiunaus past. A. Groopelta.

Juhla oli kaikin puolin hyvin onnistunut, josta kiitos Herralle.

Tiistai-iltana ei ollut ompeluseuran kahviaisia huonon ilman takia, mutta ne pidetään torstai-iltana.

Ensi sunnuntaina on pyhäkoulu klo 10 ap., Nuorisoseura Toivon Tähden kokous klo 5 ip., iltajumalanpalvelus klo 7. Tulkaa mukaan. — I. S.

Kauniit kiitokset

kaikille sukulaisille, tuttaville ja ystäville, jotka vaivojaan säästämättä meitä yllättivät 15 päivän iltana meidän uuteen kotiimme muuton johdosta. Kiitos fitchburgilaisille, Fitzwilliamilaisille ja troylaisille ystäville raha- sekä muista runsaista lahjoista. Kiitos kauniista kahvipöydästä ja Anton Salolle kauniista puheesta. Herra hyvyyttenne palkitkoon.

Mr. ja Mrs. Henry Henrikson

Troy, N. H.

Nuoret sydämemme

sykähtelevät kiitosta kaikille niille, jotka Raivaajassa kokonaisen sivun ilmoituksella onnittelivat meitä kihlauksemme johdosta.

Eira S. Sulin, Fitchburg, Mass.
John R. Perko, Lowry Field, Cal.

HOHTAVILLE HANGILLE

Kuin nuori kotka kevein lentimin
sä kiidät aamun autereista rataa.
On eessä ladun kimmeltävä vuo,
laulavan raikas aamuilma luo
se riemun hurman sieluhusi lataa.

Kun tunnet allas suksen notkean
ja ympärilläs hangen kimmeltävän, aavan,
niin tunnet haavat kaiken aren kadonneen
ja suuren juhlan sieluhusi saavan.

Käy pilaristoon honkain, kautta hankien
ja näet värit, taivaan kuulaan sinen.
Unohda paino pienen ihmises
ja avarru suureks' kanssasisareni!

Talvisen luonnon jätti-mahtavuus
lisää henkes voimakkuutta.
Et enää sorru alle kohtalos,
vaan näet selvemmin ja löydät ladun.
Siis suksille! ja paikka auringossa!

Eeva.

KIDDER & DAVIS

692—700 MAIN ST. — FITCHBURG, MASS.

"Fitchburgin Vanhin Huonekalukauppa"

Kun tahdotte luotettuja huonekaluja, mattoja ja verhoja oikeilla hinnoilla, niin meiltä saatte niitä.

Suomalaisia apulaisia palveluksessanne

Halutaan tietää

Halutaan tietää missä ovat veljekset Jussi ja Albert Saarinen, tulleet Amerikaan noin 40 v. sitten. Sisarenpoika kyselee. Lähempiä tietoja voi saada allemerkinneeltä:

REV. A. LAPPALA
423 Queen St. W., Toronto, Ont.

Talletuskirjan kuoletus

Täten ilmoitetaan että Työläisten Luottoyhdistyksen talletuskirja No. 380 on kadonnut, ja omistaja on tehnyt anomuksen joko saada postaa kadonneen kirjan sisältämän summan tai jäljennöksen kirjasta. Suoritus alkuperäiselle talletuskirjalle on lakkautettu.

Fitchburg, Mass., tammik. 20 p., 1943.

Kaikenlaista Huonekalustoa

Matrasseja ja makuuvaatteita tukkuhinnoilla. Vanhat matrassit korjaamme uusiksi.

Fitchburg Mattress Co.
9 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

RHODE ISLAND RED

Kananpoikasia

Crooks Farm rotuisista emoista. Ostakaa meiltä RED-kananpoikasia niitkii ovat tuottavia. Sukupuol. valitut kananpoikaset.

Meidän hinnat ovat aina kohtuulliset.

DICKLEY POULTRY FARM
Ashby, Mass.
Tel. Ashburnham 86-2.

N. H. EGG BRED RED KANANPOIKASIA

Päivän vanhoja ja alotettuja N. H. ja Cross Bred kananpoikasia

$12.50 sata.

Meidän omista N. H. U. S. Pullorum puhtaista kanoista. Pulletteja ja kukkopoikia tilauksen mukaan. 6.000 viikottain. Lentolehtinen vapaasti.

ARTHUR B. COLBY
559 So. Main St., Manchester, N. H.

Suojelkaa itsenne lentsulta

FENNIA COUGH BALSAM

On luotettava lääke parantamaan kylmyydestä tulleen yskän

Pitäkää sitä aina pullo kotona

$1.00 pullo postissa

Valmistaa

FINNISH DRUG CO., Inc.

Suurin suom. apteekki Fitchburgissa

805 Main Street, Fitchburg, Mass.

Myöskin saatavana:
United Co-op Society, Maynard, Mass.
United Co-op Society, Quincy, Mass.
United Co-op Society, Gardner, Mass.
United Co-op Society, Worcester, Mass.
Farmers Co-op Society, Hubbardston, Mass.
Farmers Co-op Soc., Templeton, Mass.
George W. Laakso, Peabody, Mass.
Cape Cod Co-op Soc., Hyannis, Mass.

Silmälasit

lääkärin tarkastuksella saatte meiltä kaikista halvemmalla ja taatusti hyvät.

Jos ostatte lahjaksi kulta- tai hopeatavaraa on silloin edullisempi tulla meille. Meiltä saatte erikoishinnalla.

C. J. KAUPPINEN
711 Main St. — Fitchburg, Mass.
Tel. 1288.

Tehkää ostoksenne

MARCEAU'S PAKETTIPUODISTA

Meillä on joitakin erikoisuuksia tarjolla joka viikko.

Marceau's Package Store
189 River St. Tel. 1840
Fitchburg, Mass.

Runsaasti parkkaustilaa.

SAWYER Funeral Home

12 Brook St., Fitchburg, Mass.

Täydellisiä hautauksia kaikkiin tilanteisiin sopivilla hinnoilla. Persoonallinen huomio jokaista yksityisseikkaa myöten.

Tel. 387